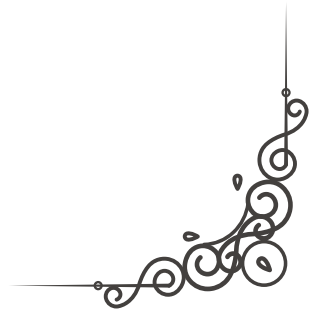
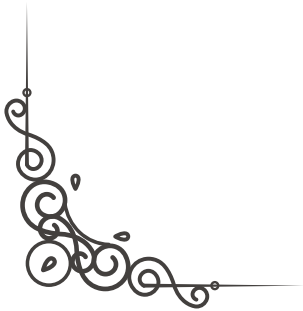
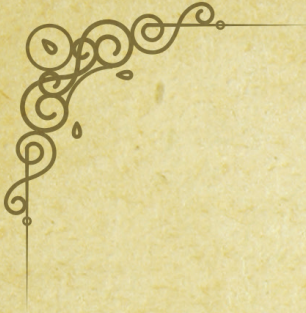

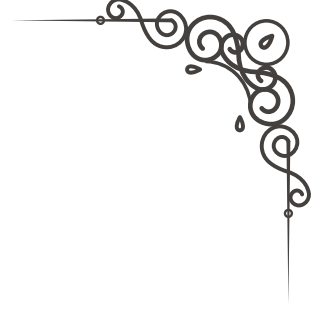
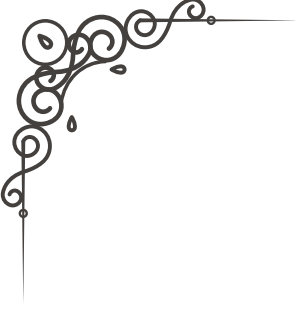
Mewlidê Kirdî

Ehmedê Xasî

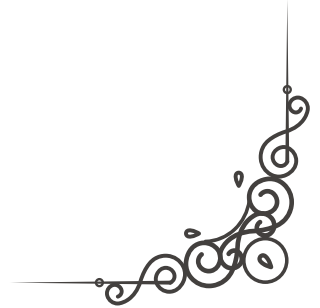
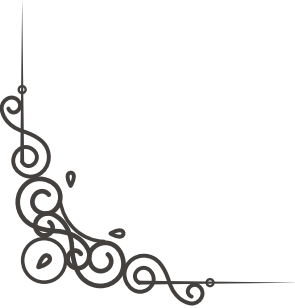

Mevlidê Kirdî

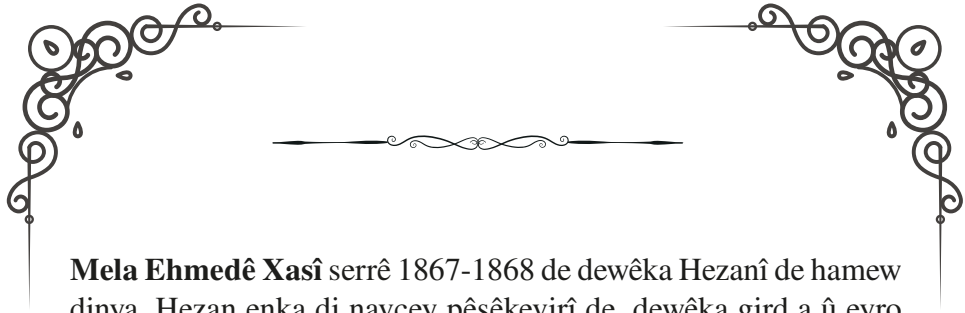
Ehmedê Xasî

Çapa Yewine:
Berg û Mîzanpaj: Erhan Şeker

ISBN: 9789083235080

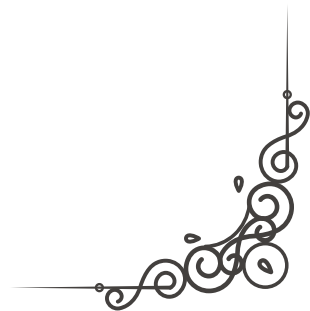
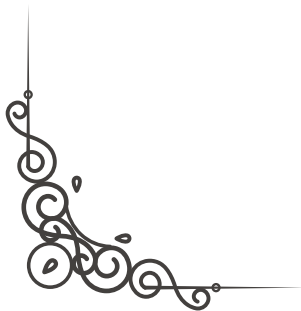

Mela Ehmedê Xasî serrê 1867-1868 de dewêka Hezanî de hamew dinya. Hezan enka di navçey pêşêkevîrî de, dewêka gird a û eyro nehya wa, a dewe girêdayê Lice ya. Namey pî mela Ehmedê Xasî, mela Hesên o. Ehmedê Xasî pî xu hete dest bi wendiş kerd. Badê wendişê xu yê dewe feqîtî kerde û wendişê medresan berdewam kerd, wendişê xu yo peyîn zî Diyarbekir de tamam kerd û îcazey xu miftî Diyarbekirî Hecî Îbrahîm Efendî hete girot. Demêke bîyo miftîyê Licey. 1909 Melayê Xasî Diyarbekir ra surgunê Qîlawê Rodosî kerdo. Ehmedê Xasî 18.02.1951 di dinyayê xu bedelnawa o şîyo rehmet.

Mewlûda Nebî, bi zonî Kurdî, bi zaravayê Kirdî, (Zazakî-Dimilkî) bi destê Mela Ehmedê Xasî ameya nuştişî. Di 25'ê aşmê Adarî 1899'an de, çarsey hebe di çapxaney Litografya sûkê Diyarbekirî de ameya çapkerdişî.

Homa bi rehmê xu yi şabikero.

Vervatê Mewludî Kirdkî yê; Mela Ehmedî Xasî

Gelî wendoxî ercîyayê:

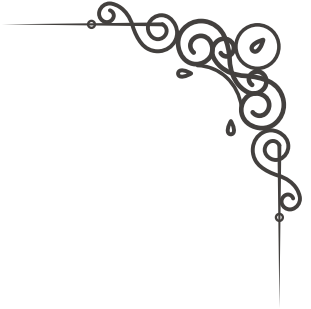
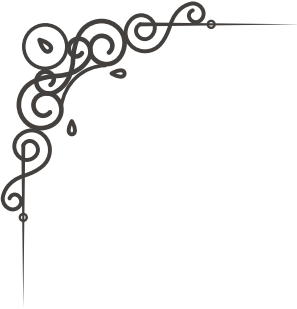
Mewludê Kirdkî, yew sarçimeyî ziwani Kurdî lehçeyi Kirdkî yo. Semedê ku bi serano Ziwani Kurdî qedexeyo, qeybi eneyra nuştış o musayişî enî mewludîzî zaf ercîya yo.

Wendoxî delalî: yew milleta kû ziwani ya zîwano fermî nêbu, teniya pey qisey kerdiş, pawitişî êy ziwanişî gelêk zehmeto. Seydayê Xasî; wexto kû no Mewlud nuştî, wextê ko girano. Milletê Kirdî bindestanî Osmanlîyan de bî, Osmanlîyan zî o wextede senteza Tirkî, a Îslamî ruver berdêne. Milletî bênanzî serfrazîyê xo bidest ardêne. Erebi yinanra abiryêne, Balkanadi zî, milletani bînan heqê serxwebunê xo bidestî xudi ardeyni.

No nuşte semedê Wêje (Edebîyatî) Dimilkî, Kirdî kî zaf erciyayo, lazimo na lehçê zwanî Kurdî, ma seru zaf xebat bikerî û qîmeteyko zêde bidi ci. Kirdkî ha vênî bena, qedyena, lehçêka endi kohoni, vênibîyayîş u vîrakerdişî ya semedê ma o însaniyetîzî vînkerdişeyko zaf girdo. Semedey ma Kirdan vînkêrdişî kamiya mawo. Lazimo Kirdî, hemî şîn o şahiyani xude, no mewlud xorî wendiş bidî, o semedî Kird kî xebateyka temame bikerî. Bi qicanî (tutî, qicekî, domanî) xudir bi kird kî qalî bikerî, kirdkî binusnî, kirdkî bi fikirî o kirdkî bicuyî, ko kird kî hêna newera zergun bikerî.

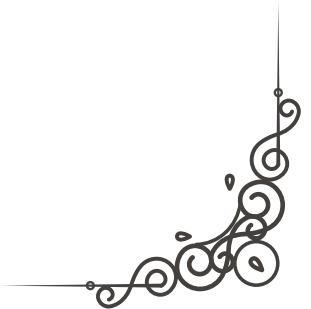
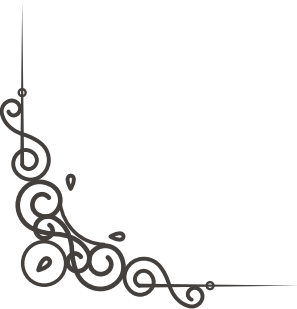
Hêvî o waştîşî ma hemî nawa ko kirdî, heyna agêrî lehçeyî zazakî sero, dako kirdî nêmiru.

Hafiz Ahmet Turhalli

**Mewlidê
Kirdî**

Ehmedê Xasî

Mebhesê Yewin (1)

Ez bi bîsmîllahî îbtîda kena,
Raziqê ‘aman û xasan piya kena.

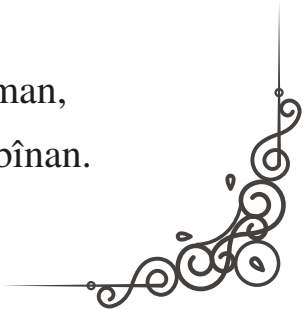

Rebbî, hemd û şukrî ancax to rê bê,
Kîbr û mehd û fexrî pêro to rê bê,

Çende ray bê masîwa bê hemdê ma,
Labelê nêrê hîsaban çendê ma.

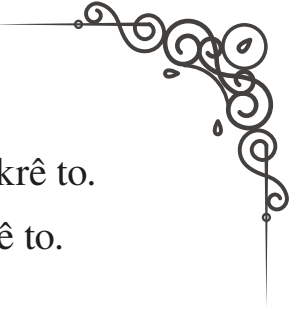
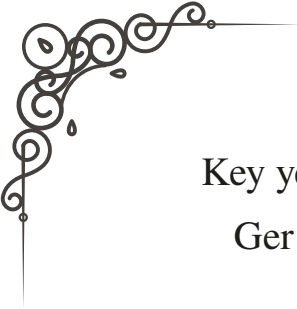
Hemd û şukrê to eda qet nêbenê.
Ma sera Rebbî, ti zanê vînenê.

Halê mîskîn û feqîr û naqisan,
Rûreş û zerre siyahê zey hesan.

Her nefes de vacê hemd û şukrê to,
Wacib o bê şubhe ancî heqqê to,

Maneno îne ser o şukrê çiman,
Dest û ling û piya bi e‘zayê bînan.

Key yeno ca Rebbî, heqqê şukrê to.
Ger ezel ra ta ebed ma zikrê to.

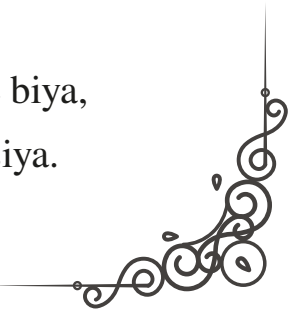
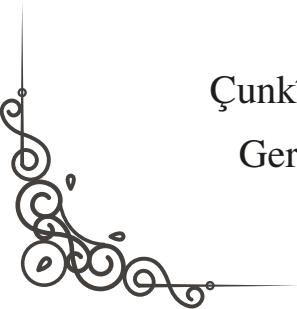
Tim biker, qet xafilî nêbin mudam.
Her mehalo ger eda ker ma tamam.

Labelê ma zanê rehma bêhîsab.
To hete esta û ma bî dil kebab.

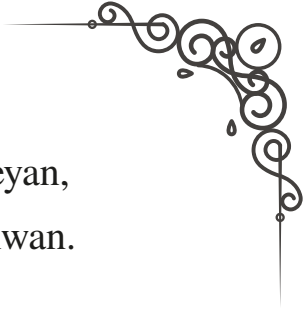
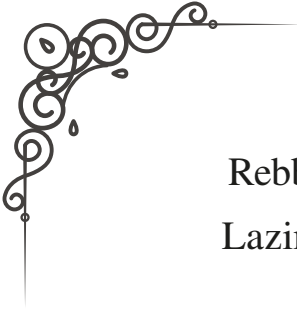
Wazenê ma lutfê to hergû hewe,
Tim bi zariy û fîxan roc û şewe.

Ez qesem daîm bi zatê to kena,
Hem bi yew yew, ez sîfatê to kena.

Ger ebed yew hemdê to qet nêkero,
Rehmetey to ancî yo go her bero.

Çunkî rehmay to bi qeybê yê biya,
Ger çiqâ şermende û sîne siya.

Rebbî halê ma bixu to ra ‘eyan,
Lazimey hendî çiya vaco ziwan.

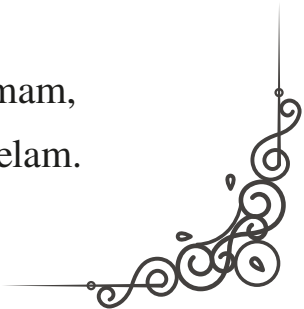
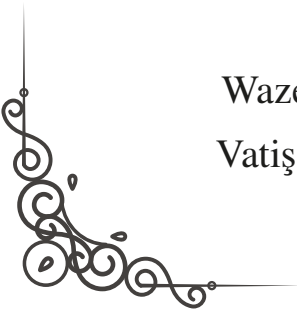
Xaliqê ma tim ti yê, barî Xuda!
Şafi’ê ma zî Muhemmed Mustefa.

Hindî ma şeytanî ra perway çiyoy?
Yo kû to ra tim biyo, bêhêvî yo!

Ey birayê dînî! tim goşdarî bê,
Hem bi qelbê xu bixwe hişyarî bi.

Key şima dî nameyê şahê şima,
Ame vatiş, sunnet o, vacê şima:

“Es-selat û we’s-selamu ya hebîb!
Daîma to rê bivarê ya tebîb!”

Wazenê ger ma xelasiya tamam,
Vatişê ma, es-selat û we’s-selam.

Mebhesê Diyine (2)

Eno Mebhesê Tertîbê Mewlûdî û Fedlê Wendişî

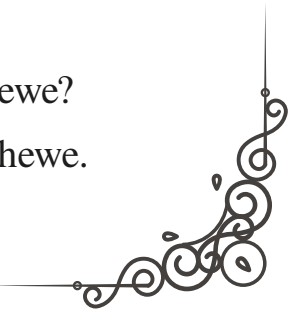
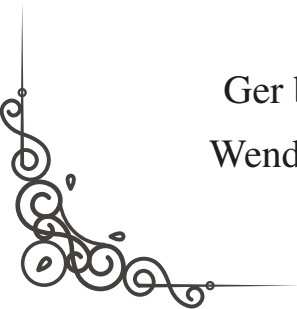
Lazim o tertîbê mewlûdî tamam,
Ma sero vacên bizanê xas û ‘am.

Ger ti yew mewlûd xu rê wendiş bidê
Lazim o tertîb bizanê, pê bidê.

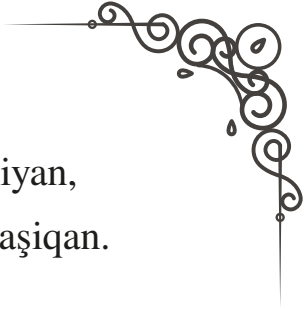
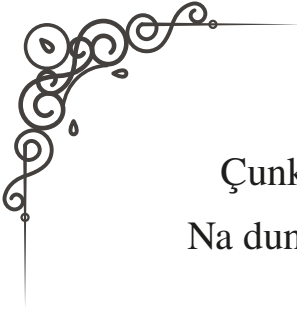
Ewwela tezyînê xu ‘eylanê xo,
Lazim o to rê biqasê halê xo.

Cabiyarê be‘dî cû ‘ûd û bixûr,
Şerbet û mûman zî ronê bê qusûr.

Henkî nan û sole zî rûne bira,
Vende çende merdiman, qasê xu ra.

Ger bipersê wendişê roc û şewe?
Wendişê şew baştir o, hergo hewe.

Çunkî şew bî ame şahê enbiyan,
Na dunya hem Mekke de ey ‘aşiqan.

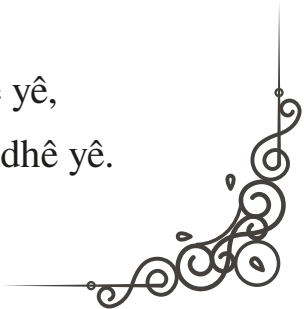
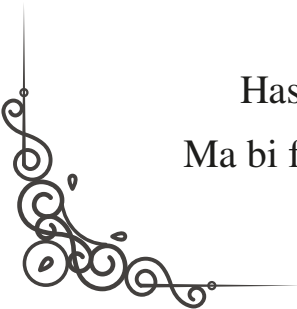
Îlletê şew çunkî îsyanê kemî,
Tim bena waqî‘ bi îbnê Ademî.

Xasseten yew rey dî dunya ay şewî,
Qet gunehkarî ke nêbî yew hewî.

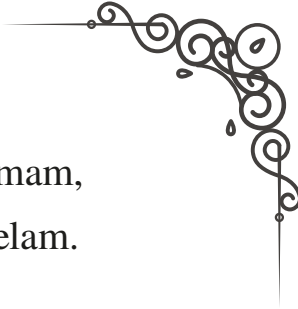
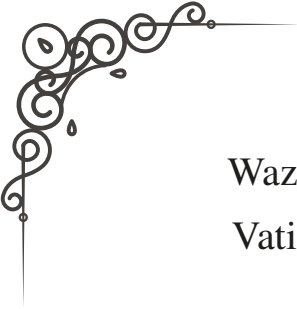
Ger biyo vatiş “delîlê ma çî yo?”
Neksê lat û pût û narê fursî yo.

Îllet o yew zî dunya bîbî zelum,
Kufr û şîrkî ra hema bîbî tamam.

Yo bi şew amew’ kû loma ma bizan,
Kufrî dunya kerdebî şew, bêguman.

Hasilî qet nîne vatiş wesfê yê,
Ma bi fek te‘rîf biker hem medhê yê.

Wazenê ger ma xelasiya tamam,
Vatişê ma es-selatu we's-selam.

↳ ————— ↳
Mebhesê Hîrine (3)
—————

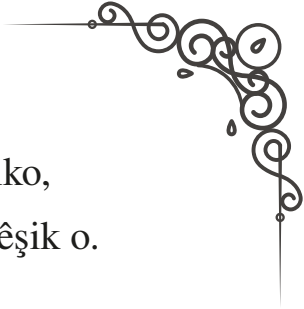
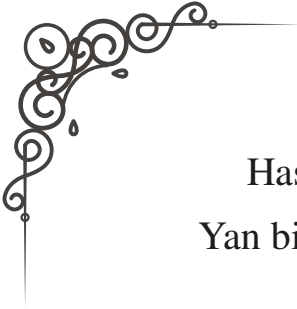
Nef'ê mewlûdî şima persê, bizan,
Qet ebed nîne hîsabê defteran.

Belkî yew yew lazimê, vacin şima,
Pê bizanê pîliyey ay şahê ma.

Yew te ra wendiş biyo gerçê ser o,
Kamo boro go hezar îllet bero.

Hem bedel de rehmet o keyf û surûr,
Nazilê qelbî bibo hem feyz û nûr.

Meclîsa mewlûd biyo wendiş tede,
Go bibo 'xerq ay di nûrê Ehme de.

Hasilî kamo kû goşdarî biko,
Yan biwano, yan sebab bo, bêşik o.

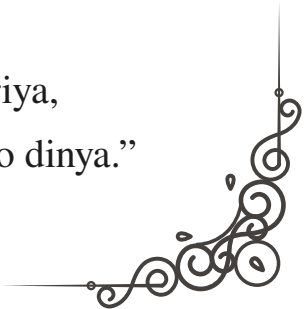
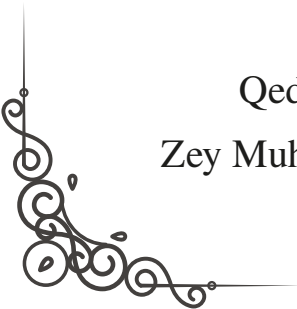
Cennetê fîrdewsî ê rê hemverî
Boro yo tasikê away Kewserî.

Hem cewabê qebre zî ê rê sehal,
Go bibo tavi bido ‘emma yusal.

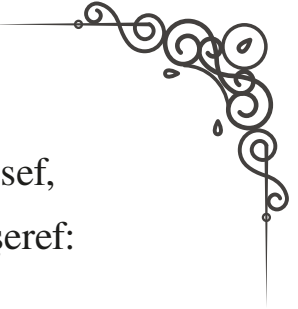
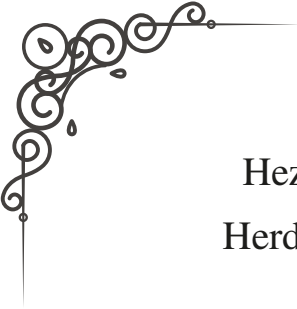
Hezretê Siddîqî vato yew kelim:
Baş bizanê, pê bigêrê xas û ‘am:

“Xerc kero yew dîrhome kamo tamam,
Yo hevalê min di cennet de mudam.”

Hezretê Farûqî zî te‘zîme yê,
Vato ma ra: “Pê bizanin qedrê yê.

Qedrê yê kamo bigîro bê riya,
Zey Muhemmed Ehmedî biyaro dinya.”

Hezretî Usmanî yo kerrarî sef,
Herdînan vato ‘eceb çîkew şeref:

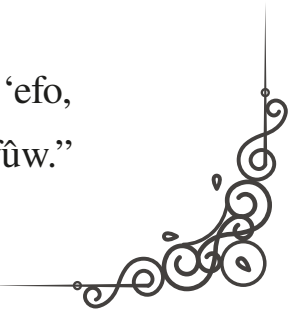
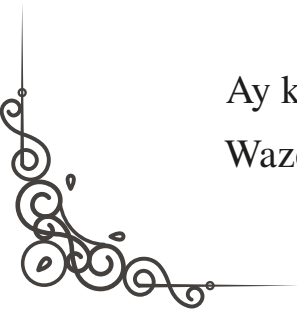
“Yew bido yew dirheme bi qelbo şedîd,
Zey di Bedr o hem Huneyn de bo şehîd.

Hem bigîro qedrê ê zî ey biran
Yo dunya ra nêvecêno bê iman.”

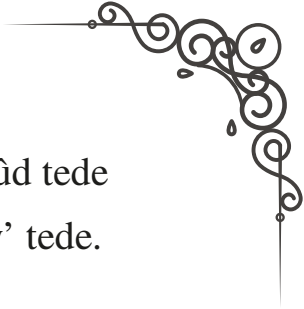

Şeyxê Besrî vato: “Zey Kohê Uhûd,
Zerdê ma bi, ko di yew mewlûd de bid.”

Fexrî Razî vato: “Weqta rûnenê,
Nan, eger yew boro loqmeyke tenê,

Pîze de go nan biko cûş o tereb
Go biwazo tim ‘efo vaco edeb.

Ay ko ez werda gunehkar o ‘efo,
Wazena ê rê bi namey to ‘efûw.”

Sirrê Siqtî vato: “Caw’ mewlûd tede
Wanenê, yo cennet o, yê ha y’ tede.

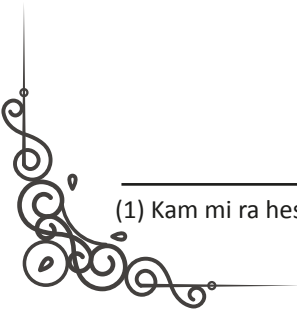
Çunkî qey hubbê Hebîbê Basefa,
Ê yenê pêser kenê zewq o sefa.”

Ê zî vato yew hedîsekew nefîs:
“Men ehebbenî huwe îndî celîs.”⁽¹⁾

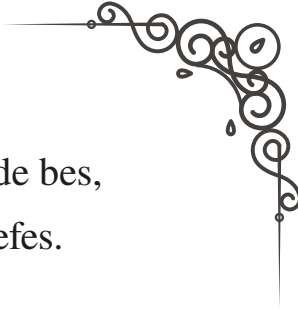

Cennetê Fîrdewsî de hetta heta,
Bes niyo? hendî çi vacî ey feta!

Şeyx Cuneydî yo Celaluddînê ma,
Vato hem Me’rûfê Kerxî zî teba.

Hinkî nef’ê wendişê mewlûdî yê,
Ger biyê vatiş, şinê vîst per, belê

(1) Kam mi ra hes bikero, o mi het di nişeno rû. (Hedis-î Şerîf)

Qedrê yê ger ma bizanin ende bes,
Kafi yo ma rê heta axir nefes.

Hasilî ma korî bê hed o qiyas,
Ma çi zanê qedrê mewlûdî binas.

Belkî zano qedrê yê Rebbo Kerîm,
Medhê yê loma di Qur'ano 'Ezîm.

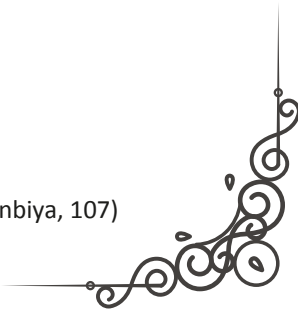
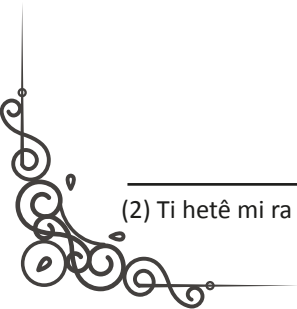
Kerdo, vato: “Ya Muhemmed, ya Emîn!
Ente mînnî rehmetun lî'l-‘alemîn.”⁽²⁾

Wazenê ger ma xelasiyya tamam,
Vatişê ma es-selatu we's-selam.

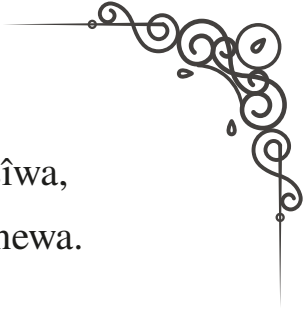

Mebhesê Çarine(4)

Eno Mebhesê Çinêbîyayişê Eşyan û Sîrrê Homa yo

⁽²⁾ Ti hetê mi ra 'aleman re rehmet ê. (Ayet; 21.Enbiya, 107)

‘Ewwulî xellaqê kullî ma sîwa,
Tim tenî bî, baş bizanê, bê newa.

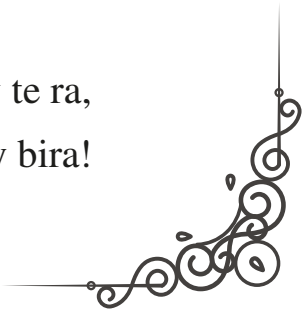
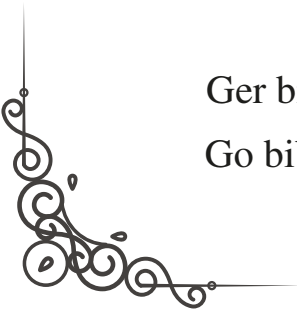
Nê eno ‘erd û enê ‘ezmanî bî,
Nê perîy o cinnî, nê însanî bî

Nê enî rocî w’ şewî, nê nîzd û dûr,
Nê zemanî, nê mekanî bêfutûr.

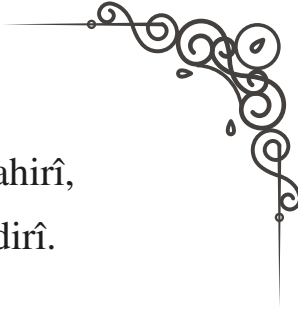

Yanî, nê haca w’ tiya, enka w’ verî,
Qet çinê bî hem çinîk ê, zey verî.

Labelê fikr o te’ emmul qet meke!
Eqlê heywanî ebed verpê meke!

Yew ‘eqil kû eslê yê awe w’ herê,
Yo çi zano hukmê şahê Ekberê.

Ger bipersê hîkmetê Hoday te ra,
Go bibo zey meşke perçe, ey bira!

Axirî, qet yew bi ‘eql o mahirî,
Nêrseno me‘rîfetê yê Qadirî.

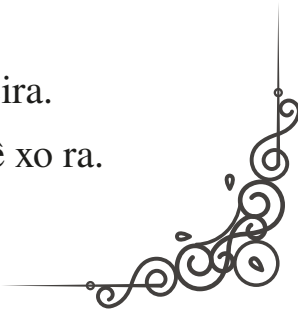
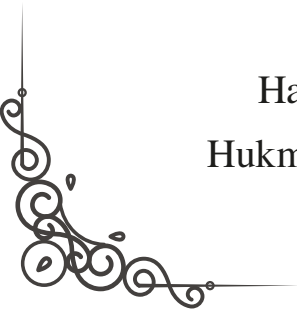
Belkî ancax ehlê qelbê muhreqî,
Yo bizano cuz’êke sîrrê Heqî.

Nêşkeno yo zî biko te‘rîf hema,
Cewherê me‘rîfetê Xellaqê ma.

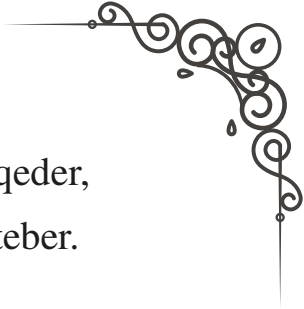
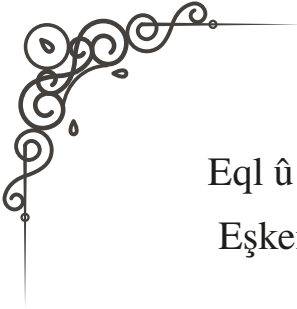
Çunkî heddê herf û sewtan qet niyo,
Sîrrê Xellaqê Cîhan pê vaciyo.

Hem me‘aniyê di qelbê ‘aşiqan,
Bêrê vatiş yê bi nutqê natiqan.

Çunkî herf û sewtî tim cîhatî yê,
Sîrr û me‘ney cîhetan ra xalî yê.

Hasilî qet eşkeno roşnê çira.
Hukmê rocî sist kero hukmê xo ra.

Eql û herf û sewtî ma zî yo qeder,
Eşkenê sîrran bi fek biyarî teber.

Wazenê ger ma xelasiyya tamam,
Vatişê ma, es-selatu we's-selam.

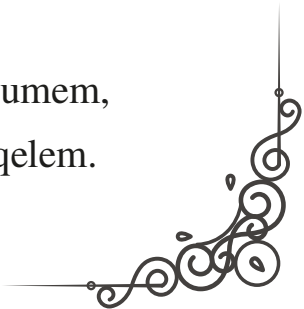

↳—————↳
Mebhesê Pancin(5)
—————

Eno Mebhesê Xelqê Pêyxamberê Ma û Xelqê Eşyan o

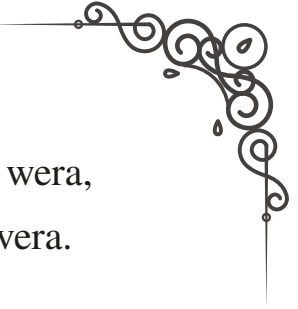
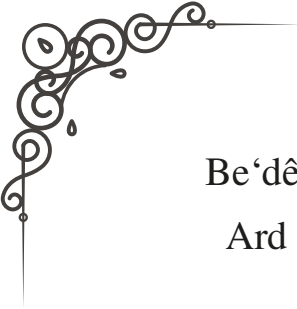
Ewwulî darey yeqînê Rebbê ma,
Kerde xelq û pa bî çar şaxî hema.

Be'dî cû yê padîşahê sermedî.
Henkî nûrê xo girewt qey Ehmedî.

Va: “Bibe Ehmed!” hema şahê wedûd,
Şeklê teyra tawuse ame wucûd.

Be'dî cû na dare ser Rebbu'l-umem,
Zikrê yê kerd bêhîsab, nîno qelem.

Be‘dê yê zikran hema Rebbê wera,
Ard yew ‘eyney heya na yê vera.

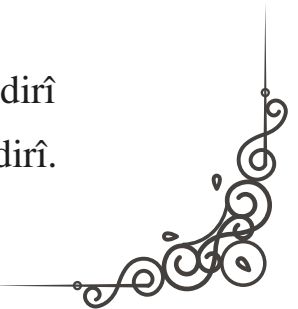
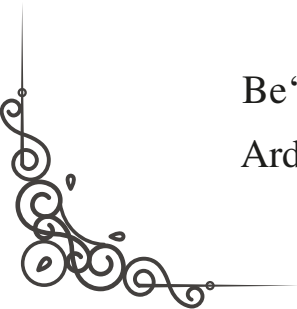
Weqto nûrê Ehmedî, anya te ra.
Bêhîsab yê kerd heya, Rebbê xo ra.

Areqêke da hema şeş çilkî yê,
Kewtî war, çar bî te ra çar yarê yê.

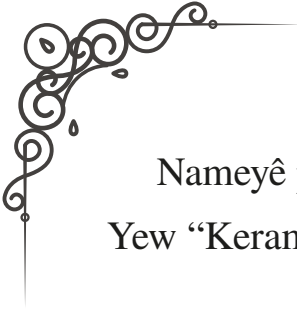
Yew te ra zî bî gulî, boy tim yenê,
Yîne ra yew zî birinco ma wenê.

Be‘dê cû nûrê hebîbê Ehmedî
Secde berd panc ray bi qeybê Sermedî.

Yo sebeb ra ma rê panc ferzî tamam,
Wacib ê tim ma nimac ker her mudam.

Be‘dê cû dûyyes hîcabê nadirî
Ardî nay ro, yi Xudayê Qadirî.

Nameyê perdan bi xo yew: “Merhemet,”
Yew “Keramet,” yew zî “Mînnet,” “Menzîlet.”

Yew “Nubûwwet,” yew zî “ta‘et” name bî
Yew “seadet” yew zî “Rif‘et” ya ebî

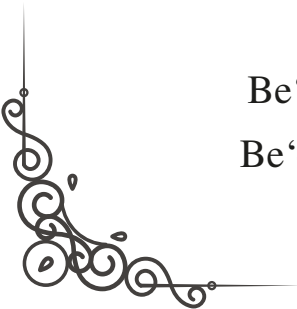
Yew “Hîdayet,” yew zî “Te‘zîm” des temam
Yew “Şefa‘et” yew zî “Qudret” we’s-selam

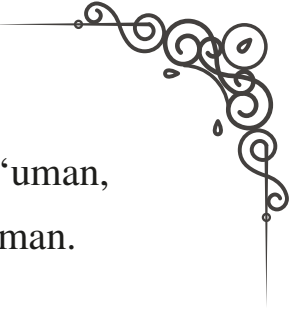
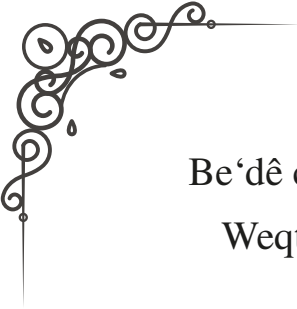
Be‘dê cû nûrê hebîbê serwerî,
Mendu hergo perde de yo çend serî.

Hergo yew de kerdu zikrêkew temîz,
Heddê yê zanu tenê Rebbo ‘Ezîz.

Be‘dê zikrê Xaliqê ‘erd o sema,
Eştu yo nûr behrê ‘îrfanê hema.

Be‘dê yê zî eşt behrê nedretê
Be‘dê nadrê eşt behrê qudretê

Be‘dê cû eşt merhemet behro ‘uman,
Weqto yê ra zî teber ame heman.

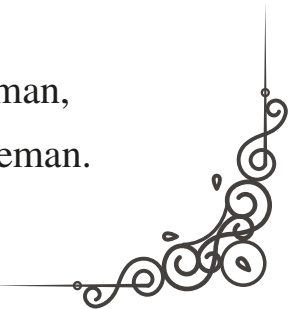
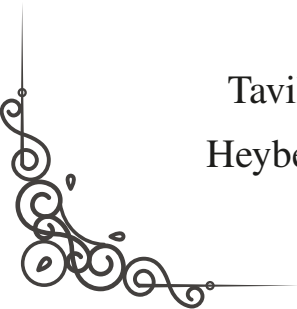
Baskî şay tê, henkî çilkî kewtî war,
Se hezar û vîst hezar û zêde çar.

Weqto yê çilkî ko yê ra bî berî,
Hergo yew bî ruhê yew peyxemberî.

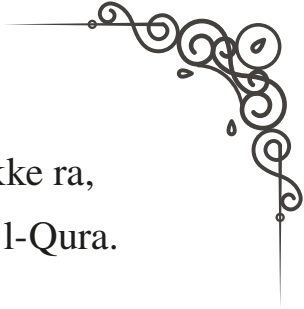
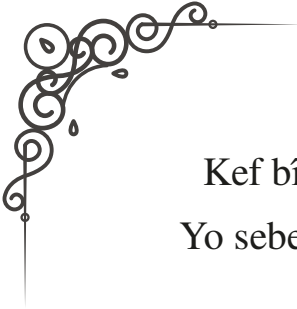
Baskî şay tê, ancî çilkî bê qiyas,
Kewtî war bî ummetê yê ‘am û xas.

Xaliqî yew cewhere yê nûrî ra,
Kerde peyda be‘dê cû anya te ra.

Bî di felqey taviî ay yew hewî,
Yê bi heybet da nezer nîmey yewî.

Taviî helya bî behrêkew ‘uman,
Heybetan ra dû û kef da yê heman.

Kef bî erd û ‘ewwulî yê Mekke ra,
Yo sebeb ra Mekke bî Ummu’l-Qura.

Dû zî ezmanî te ra amey wucûd,
La heqîqet ancî zano yo Wedûd.

Nisfo bîn ra zî viraştiş da cedîd,
Lewh û kursîyy û qelem, ‘erşo mecîd.

Wazenê ger ma xelasiyya tamam,
Vatişê ma, es-selatu we’s-selam.

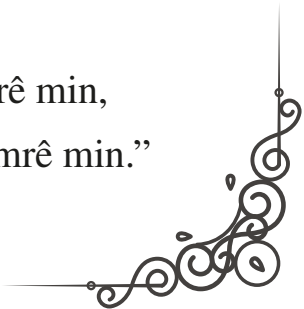
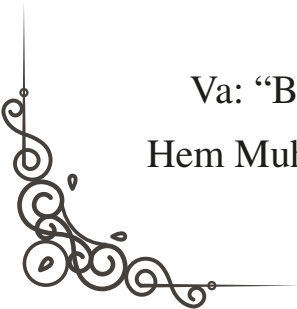
Mebhesê Şeşine(6)

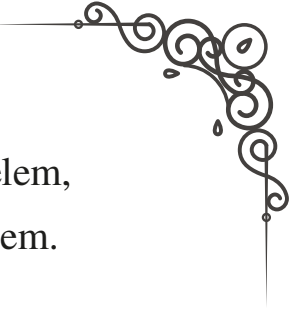
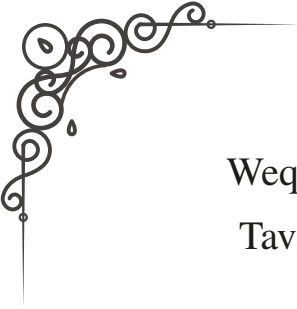
Eno Mebhesê Emrê Homa yo Qey Qeleme

Be‘dê cû va: “Ey qelem nûştiş bike!”

Va: “Ez di emrê to de wa, vatiş bike!”

Va: “Binûsne yew çinîko xeyrê min,
Hem Muhemmed qasid o qey emrê min.”

Weqto ana va, şinawit ay qelem,
Tavilî şî secde û bêheş bî hem.

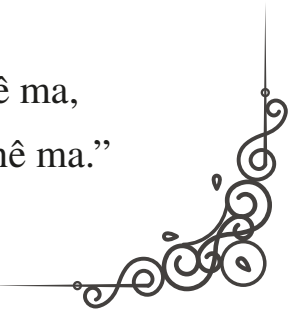
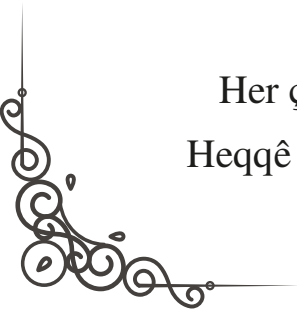
Secde ra weqto wurişte Rebbena,
Va: “Ti Xellaqê min ê, ez vînena.

Labelê kam o kû namey yê hema,
Ame nûştiş nameyê to dir bi ma.”

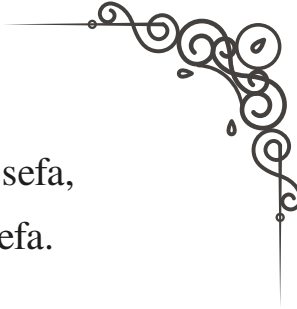
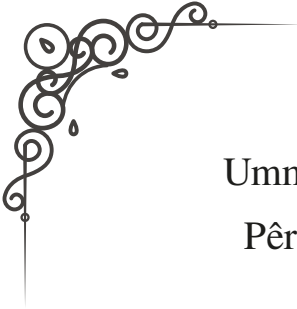
Xaliqî va: “Ewwel o axir ez a,
Yo zî mehbûbê min o ‘aşiq ez a.

Ger bi qeybê hubbê yê nêbay mi zî,
Çîke nêardê wucûd û nê ti zî.”

Va: “Binûsne her çî îsyânî biko,
Yo go hissey yê cirê agir biko.

Her çî nêgeyro bi ‘eksê emrê ma,
Heqqê yê firdews o, dîtîş wechê ma.”

Ummetê peyxemberanê ba sefa,
Pêro anû nuşî hetta Mustefa.

Ummetey yê rê zî dest pê kerd qelem,
Ko binûsno vaco yê zî ke'l-umem.

Tavilî heybet girot vinderte hem,
Xaliqî va: “Bes te’eddub ya qelem!”

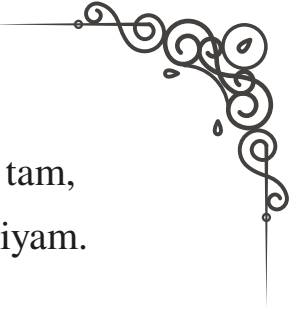
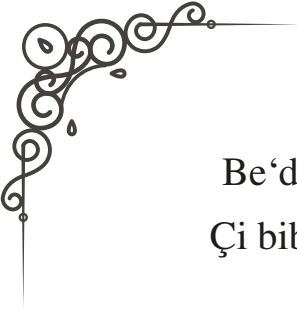
Heybetan ra bî di şeqqî secde berd,
Be’dê secdê va: “Çi vacî Rebbo ferd.”

Va: “Binûsne! Ummetê yê rê surûr,
Ummetun muznîbetun Rebbun Xefûr.”⁽³⁾

Yo sebeb ra sunnet o şeqqê qelem,
Weqtê qet’î ma biker, ey ze’l-hîmem.

⁽³⁾ Ummetê gunehkarî, Rebbê înan xefûr o.

Be‘dê cû nûştî heme teqdîrî tam,
Çi bibo peyda, îla yewmî’l-qiyam.

Wazenê ger ma xelasiyya tamam,
Vatişê ma es-selatu we’s-selam.

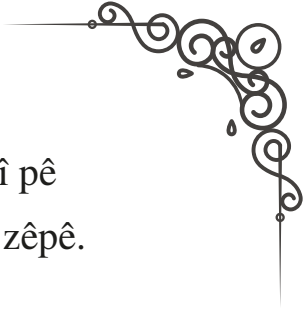

↳ ————— ↳
Mebhesê Hewtine (7)
—————

Eno Mebhesê Xelqê Ademîy o Nurê Peyxemberî yo
Kewt Paştay yê

Be‘dê kullî nûştişê eşyan kû kerd,
Xaliqê Cebbarî fermanêke kerd.

Qeybê Cebraîlî va: “Henkî herî,
Biyare ‘erdan ra bi şeştî tewwurî.

Nêbo rengêke tera bîyarê kemî,
Pê virazin ay herî ra Ademî.”

Hîkmetê rengê herî, însanî pê
Hergo yew rengêke bî, nêbî zêpê.

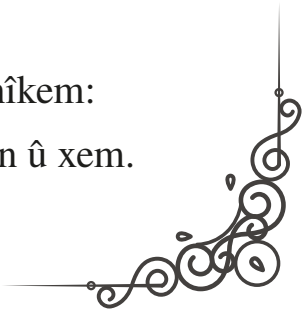
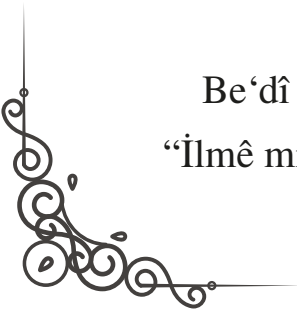
Ha bi şekl û ha şeca'et, dîlberî
Ha bi cûd û ha bi teb'û enwerî.

Arde Cebraîlî waro kerde ro,
Henkî away rehmetî kerde piro.

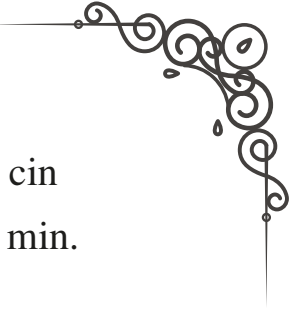
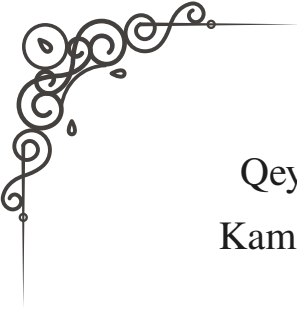
Be'dê cû zey mîr 'ecelna yew zeman,
Nêdûsa pê ra wû cê ra bî heman.

Kerde ser aw henkî behrê huznî ra,
Yobînan tavil girot bêhemdî ra.

Ma zî loma daîma mehzûn benê,
Can yeno pêser, muhayyer manenê.

Be'dî cû va Xaliqê kû Zu'l-hîkem:
"Îlmê min de kerdo sebqet huzn û xem.

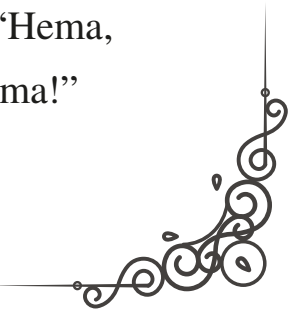
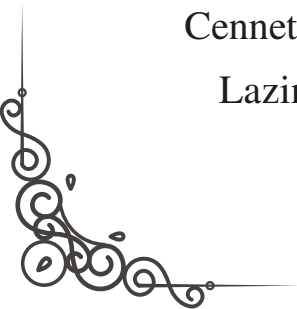
Qeybê îbnê Ademê ey îns û cin
Kamo ehlê sebrî bo, yo ehlê min.

Kam keso kû nêkero sebro kerîm
Ez go rûnê yê ser o huzno ‘ezîm.’

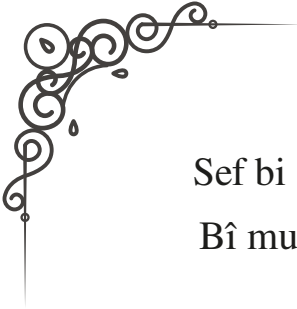
Be‘dê cû Adem tamam kerd şeklê yê,
Hezretê Cîbrîlî puf kerd ruhê yê.
Tavilî Adem wurişt rûnişt verê,
Hezretê Cîbrîlî secde berd ci rê.

Be‘dê cû her çî melek pêro tamam,
Secde berdî Ademê rê xas û ‘am.

Tavilî nûrê Muhemmed xatemî,
Bî mucella yo di paştay Ademî.

Cenneto berzex de nay rû va: “Hema,
Lazim o na dare ra dûr bê şima!”

Sef bi sef vindertê yê pey de melek,
Bî muheyyer, Ademî va: “Ez gerek

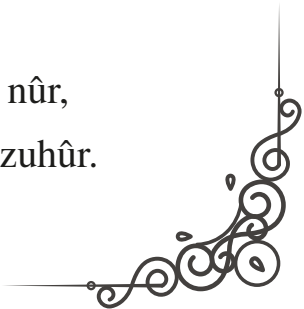

Persî Xellaqê cîhan ra no sebeb,
Yê çi ra vindertê min pey de ‘eceb.”

Weqto persa Xaliqî ra kewn û hal,
Va: “Eno hîkmet çi yo, ya Ze’l-celal?”

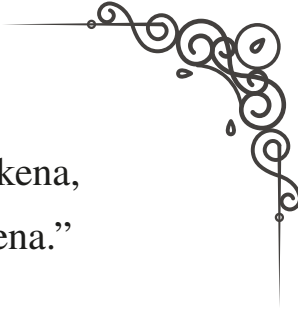
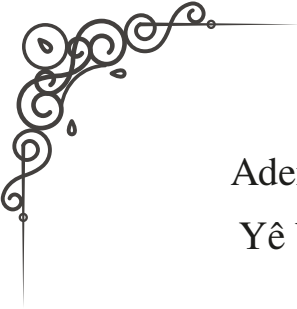
Xaliqî va: “Nûrê şahê cinn û îns,
Ha w’ di paştêy to de yo eyro celîs.

Hîkmet û heybet zî pêro awe wo,
Nî‘met û cennet zî pêro awe wo.”

Ademî va: “Xaliqê ‘erş û felek,
Hes kena bêrê muqabil we w’ melek.”

Hîkmetê xellaqî ra, dî ame nûr,
Miyanê wechê yê de tavis bî zuhûr.

Ademî va: “Rebbî ez hêvî kena,
Yê biya qarşî xo rê ez vînena.”

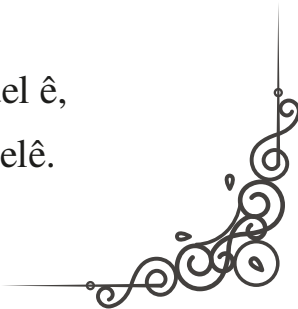

Kerd emrêkew letîf ilmê xo de,
Nûr bî nazil, ame gişta eşhede.

Yo sebeb ra gişta raşte efdela,
Zey çepe, ey ehlê hubb û mubtela.

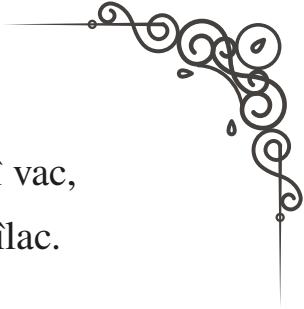
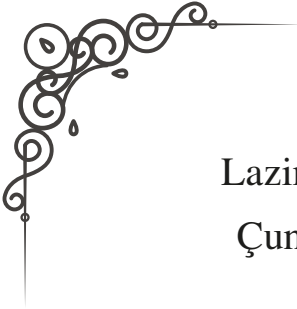
Loma weqto nengûyê xo qesnenê,
Desto raşt de ‘ewwulî dest pê kenê.

Desto raşt ra zî kû gîşta nûr tede,
Be‘dê cû hîrê hemey ya kişte de.

Be‘dê yîne pîle zî kû qesnenê,
Desto çep tertîb tede nêvrazenê.

Çunkî gîştê destê raştî efdel ê,
Ma verî vato şima zanê belê.

Lazim o ma hîkmetê tertîbî vac,
Çunkî hergo derdî rê esto îlac.

Weqto yo nûr ame gîşte bî sekan,
Nûrê çar yaran zî amey yê bînan.

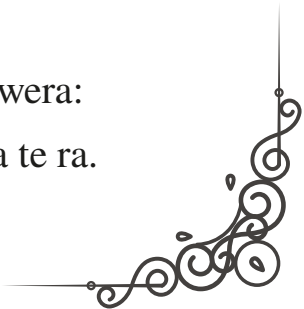
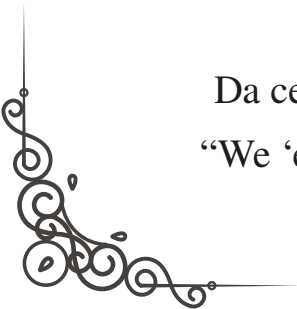
Nûrê Siddîqî di raştê sidqî de,
Bî sekan Farûqî zî Siddîqî de.

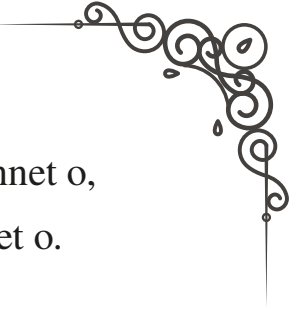
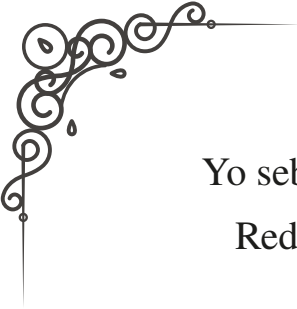
Nûrê Usmanî zî raştê ‘Umerî,
Yê ‘Elî gišta çepê peyxemberî.

Weqto Adem çim gina gišta şede,
Ay kû nûrê Mustefayî ha w’ tede.

Bî mufferreh, va bi îlhamê Rebî,
“Es-selamu hem ‘eylekum ya Ebî!”

Da cewab nûrî ver a Rebbê wera:
“We ‘eylekumu’s-selamu” va te ra.

Yo sebeb ra ma selam bid sunnet o,
Reddê yê zî ferzêkew kîfayet o.

Wazenê ger ma xelassiya tamam,
Vatişê ma es-selatu we's-selam.

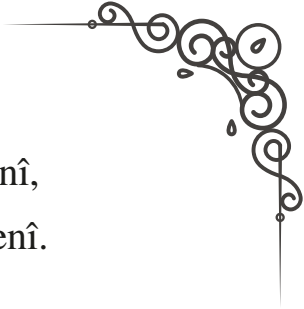
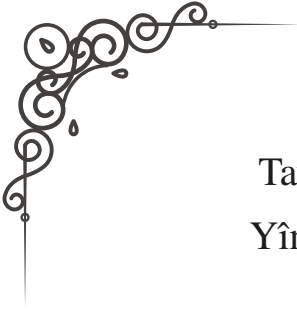
↳ ————— ↳
Mebhesê Heştine (8)
—————

Eno Mebhesê Eştişê Ademî yo Cennet ra Omardişê
Kalikanê Pyxemberê ma wo

Hezretê Hewwa, nezer da Ademî,
Va: “Çi nûr o?” Va: “Yê Fexrê ‘alemî.”

Xaliqî hur dî muzeyyen kerdî bî,
Hem di cennet de muxeyyer kerdî bî.

Be‘dê cû kû Ademî bê emrî kerd,
Xaliqî va: “Yê bigîrê berzê ‘erd!”

Tavilî lîbas û tezyîn bî vinî,
Yîne ra o eştî na dunya genî.

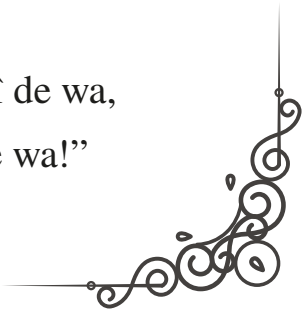

Bi fîxan û zariyey yê hergo hew,
Qet ebed nêbî sekan yo roc û şew.

Bî tamam hetta kû hîrê sey sere,
Kerdî zergûn hesrê yê dar û çere.

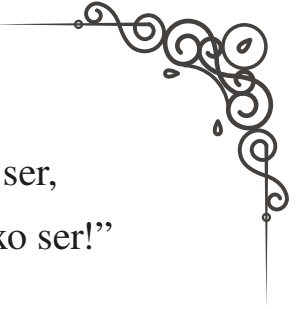
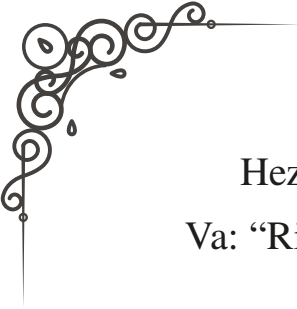
Vatişê yê zî eno bî roc û şew,
“Rebbena” vatê “zelemna” hergo hew.

Be ‘dê cû yew roc wurişt rûnişt hema,
Yew nezer da ‘erşê Xellaqê sema.

Dî kû nušto: “Yew çinîk o, tim ez a,
Hem Muhemmed mursel o, mursîl ez a.”

Va: “Di bextê ay Muhemmedî de wa,
Min ‘efû ke Rebbî ez bêçare wa!”

Hezretê Cîbrîlî wehyî arde ser,
Va: “Ricay to bî qebûl wurze xo ser!”

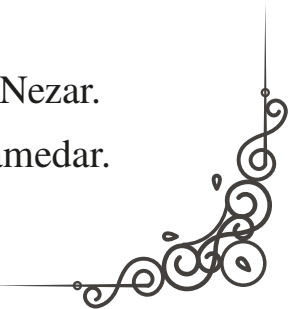
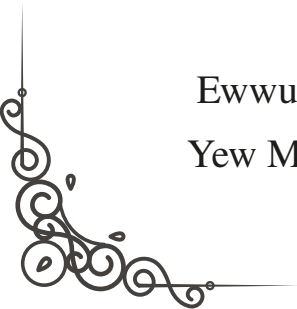
Be‘dê ‘efwey Ademî ra bî’l-yeqîn
Ame paştey Şîsî yo nûro verîn.

Şîsî ra zî ame lacê yê hema.
Nêşkema hendî bimarî qey şîma.

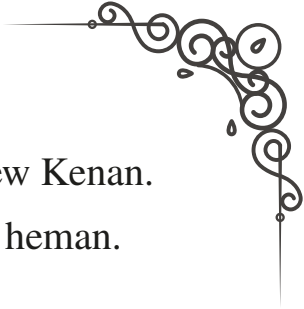

Çûnkî hetta bêro Ednanî reso.
Go bibo nîzdê se namî pê reso.

Hem tede esto xîlafêkew temam.
Yew muheqqeq nêşkenu vaco kelam.

Labelê ‘Ednanî ra pey, yê hema.
Vîst û yew pî bêşekê, vacî şîma.

Ewwulî Ednan û Me‘du hem Nezar.
Yew Muder bî, yew zî Îlyas namedar.

Mudreke yew, yew Xuzeyme, yew Kenan.
Nedr û Malîk, Fehr û Xalib zî heman.

Hem Luwey, hem Ke‘b û Murre hem Kîlab,
Hem Qusey zî hewt û des amey hîsab.

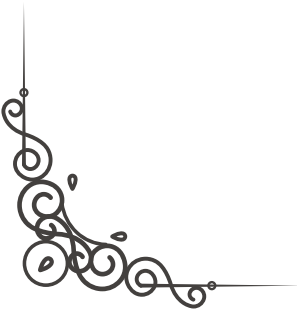
Yew zî yo ‘Ebdulmenaf o murte‘îb.
Yew zî Haşîm, yew zî ‘Ebdulmuttelîb.

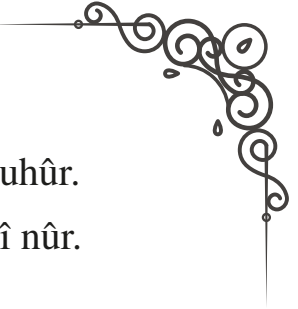

Şîsî ra hetta tiya nûr bî nîhan.
Fuc’ eten pî yê de bî zahîr heman.

Wazenê ger ma xelasiyya tamam
Vatişê ma es-selatu we’s-selam.

↳ ————— ↳
Mebhesê Newine (9)
—————

Eno Mebhesê ‘Ebdullahî yo Cuhûdê Şamîyan o û
Waştişê Amîna Ci rê

Weqto Ebdullahî de nûr bî zuhûr.
Kafiran zana kû amew' nîzdî nûr.

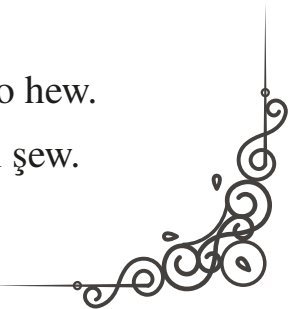
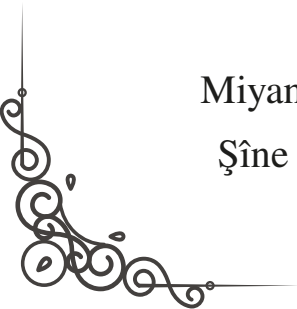
Be'dê cû geýray bi qetlê yê, hema,
Hafîzê yê Xalîqê 'erd û sema.

Tim qicî ra pawutê yê kafiran.
Cayke 'Ebdullahî bikşê bê biran.

Rayke hewtay heb Cuhûd piya bî heval.
Sondî wendê kerdê eqdêkew betal:

“Yo heta ger nêro kiştiş ma hema.
Go bigeyrîn roc û şew tim yê dima.

Ma ebed nêgeyrenê, ager meram.
Nêkerin îcra kû vacîn, ax û Şam!”

Miyanê Şamî ra wuriştê hergo hew.
Şîne rey ra nê bi roc daîm bi şew.

Kewtî çol û Kerbelayê kafirî.
Şî heta dorê Mekkî zey adirî.

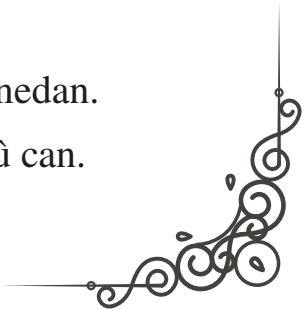

Kerde casûsî hetta yew rocêke,
Ame ‘Ebdullah, tenê şî çolêke.

Weqto dî, kewtî dima zey vergê har.
Şî bîyê berxê cîwanî, hey hewar!

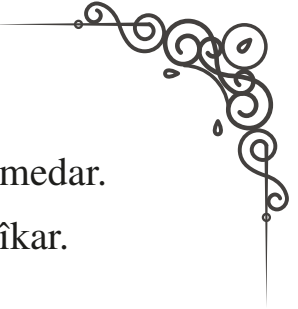
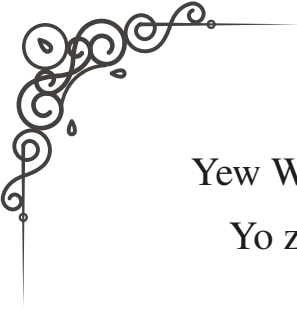
Pêro piya şî yew te ra nêbî kemî.
Labelê hafiz bi Rebbê ‘alemî.

Weqto şî yê het Cuhûdê Şamîyan.
Tavilî yew ‘eskerê rewhanîyan.

Ame ‘ezman ra, Cuhûdî tar û mar.
Kerdî, pêro eşfî, şî yê zey ‘xubar.

Mendê ‘Ebdullah tenê yo xanedan.
Hîfzê yê kerd Xaliqê însan û can.

Yew Weheb bî Zuhriyan ra namedar.
Yo zî yo roc amebî seyd û şîkar.

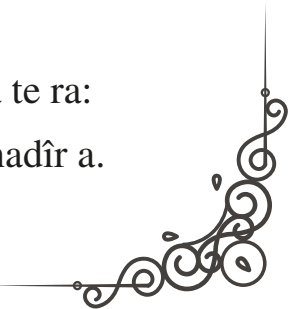
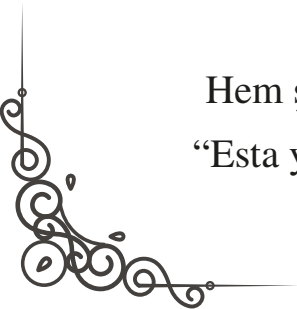
Yê zî weqto dî eno hukmo ‘ecîb.
Bî muheyyer, va: “Eno hîkmet xerîb!”

Weqto yê dî yê ro yew hîkmet gina.
Va: “Mi yew keynêyke esta; Amîna.

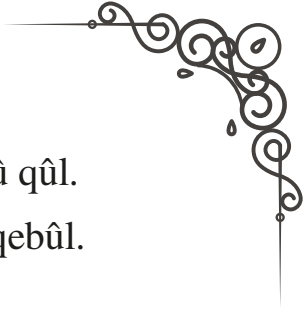
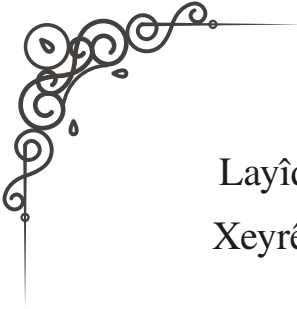
Go bidî yê ger bibo yê ra qebûl.
Layîqê yê wa tene, a yew betûl”.

Be‘dê cû ame Weheb sahîb kemal.
Şî keye va keyê xo ra hal û hewal.

“Hem tesewwur qelbê min de, vînena.
Tim, beno kû ez bidî yê Amîna”.

Hem şî ‘Ebdulmuttelîb dî, va te ra:
“Esta yew keyneyke min zaf nadîr a.

Layîqê ay nêdiyo min qet tû qûl.
Xeyrê ‘Ebdullahî ger yê ra qebûl.

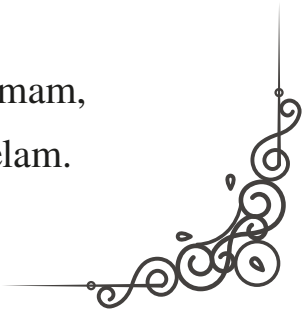
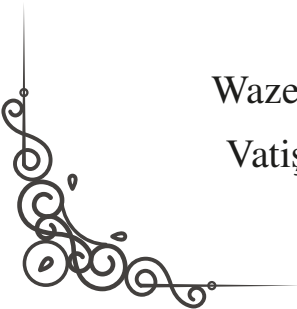
Go bibo ez go bidî yê serwerî.
Ay, bi emrê yew Xudayê ekberî.”

Hem şî ‘Ebdulmattelîb, va ay xeber.
Kerd ‘Ebdullahî de tavil eser.

Be‘dê cû şî yê bi ‘urfê ay zeman.
Waşte ‘Ebdullahî rê şahê cîhan.

Yew weqeyke zerd û yew sîm hem se pes.
Hem devey zî zey pesan day ende bes.

Weqto arde hem yene bî ay şewî.
Hem receb bî, aşme bîbî yew şewî.

Wazenê ger ma xelasiyya tamam,
Vatişê ma es-selatu we’s-selam.

Mebhesê Desine (10)

Eno Mebhesê Întîqalê Nûrê Peyxember yo û Hewnanê Amîna wo

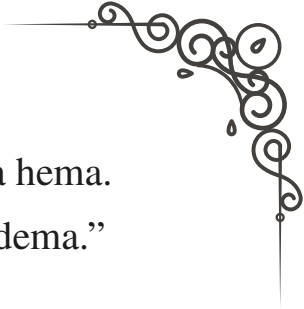

Be‘dê cû nûro kû ma kerdo sena
Ame bî meyman bi qeybê Amîna.

Weqto yo nûr Amîna de bî zuhûr
Amîna zî dî ‘eceb ‘îzz û surûr.

Bêhîsab nîno ebed vatiş tamam.
Ma biker tefsîl bizano xas û ‘am.

Amîna va: “Weqto min zana kû nûr.
Amewo meymaniyey min bêfutûr.”

Yew şewêke ez di hewnêkew şîrîn.
Min dî ame merdumêkew enwerîn:

Merheba fîke Muhemmed! va hema.
Namê min persa û va: “Ez Adema.”

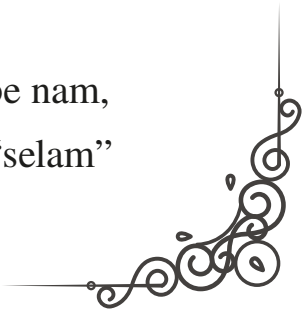
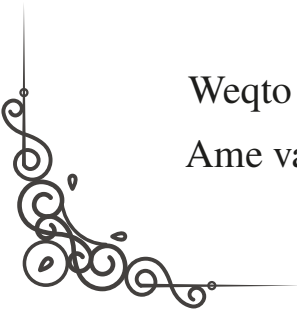
Hem Receb bî ay şewa kû Ademî.
“Merheba!” va qeybê fexrê ‘alemî.

Be‘dê cû Şe‘ban de yew şew ame Şîs.
Va: “Selamun” hem ‘eleyke ya Reîs!”

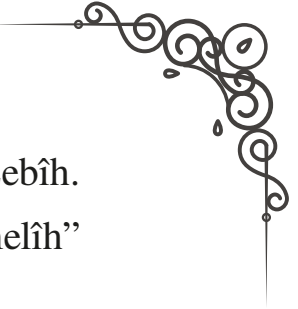
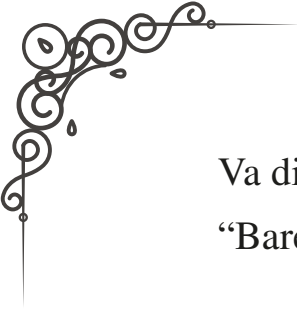
Ame aşma bîne Îdrîso refî‘
Va mi ra: “To rê mubarek bo şef’ î.

Ame aşmê çarîne Nûh ba sefa.
“Es-selamu” va ‘eleyke Mustefa!

Ame aşmê pancîne Hûd hewnê min,
Va “selamu” hem “beşaret” qeybê min.

Weqto bî Zuhîcce, Îbrahîm be nam,
Ame va hemlê mi ra yê yew “selam”

Va di aşmey hewtî Îsma‘îl Zebîh.
“Barekellahu lekî hemle’l-melîh”

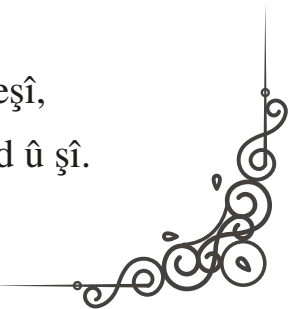
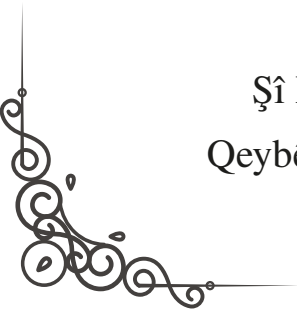
Ame aşmey heştî Mûsa qey mi va:
“Ebşîrî ya Amîne bî’l-Mustefa!”

Ame new aşman de ‘Îsa, va mi ra:
“To rê mujdiyanî bi sultanê wera!”

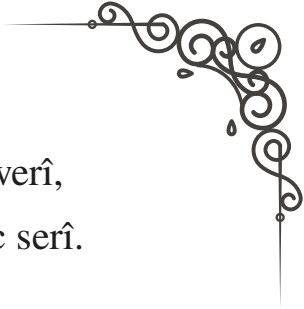
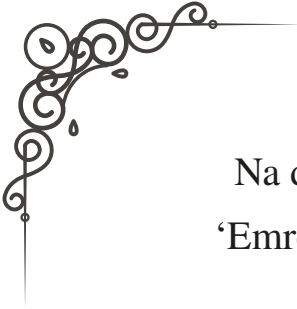
Hem dî hewnê bê hîsabê nadirî.
Ger biyê vatiş bi emrê Qadirî.

Go bibo derg no kîtabo nazenîn.
Belkî mûcîb bo bi ‘îczê hazirîn.

Weqto bî şeş aşme hemlê ay ci rê,
Kerd ‘Ebdullahî qesdê ti ci rê.

Şî Medîne, Xaliqî da nêweşî,
Qeybê ‘Ebdullahî şerbet werd û şî.

Na dunya ra yo hebîbo enwerî,
‘Emrê yê zî pêro vîst û panc serî.

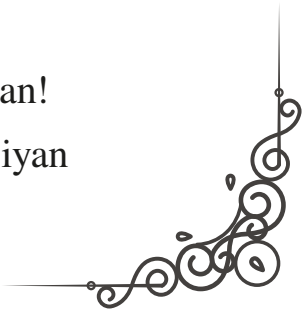
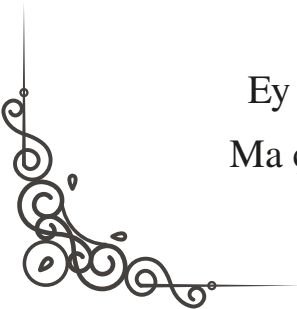
Weqto ‘Ebdulmattelîb bî baxeber,
Amîna berma û va: “Ah û keser!”

Va “Zerey min bî di nîmê, wey limin!
Xaliqî verda yetîm no hemlê min.”

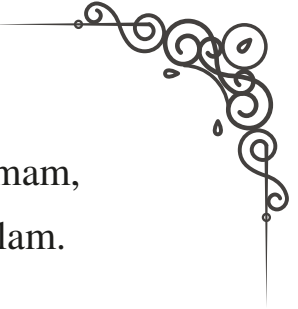
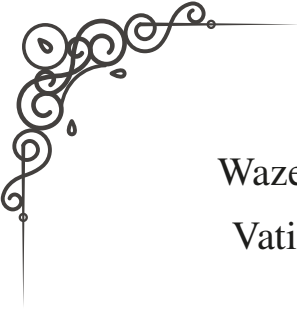
Dar û ber pêro te dir bermay bi hal,
Hem çîqa heywanî der sehl û cîbal.

Yew melek nêmend û wuriştî va: “Kerîm!
Nê hebîbê to Muhemmed bî yetîm.”

Da cewabêkew letîf ay yew Rebbî
“Baştira yê rê bi pansey may û pî.”

Ey gelê aqiltemam û ‘aliyan!
Ma çî zanê qedrê durrê xaliyan

Wazenê ger ma xelasiyya tamam,
Vatişê ma es-selatu we's-selam.

↳ ————— ↳
Mebhesê Jondesine (11)
—————

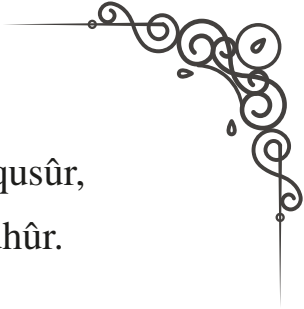
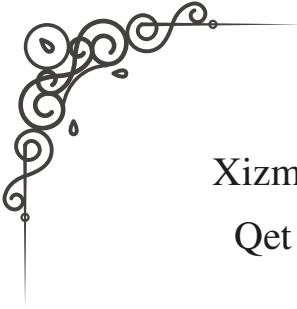
Eno Mebhesê Welednayışê Peyxemberê ma wo
Sallallahu ‘Eleyhê We ‘Ela Alîhê We Sellem

Şî Rebî‘ul-ewwelî ra des şewî,
Amîna bî xerqê nûrî yew hewî,

Amîna va: “Weqto bî duyyes şewî,
Ez tenê menda di xelwe bê yewî.

Ay şewî hem bî duşenbe bêfutûr
Min dî çar cînî mi rê amey huzûr.

Meryema yew yew zî Sara, Asîya,
Yew zî ay Hewwa kû bî ummel-qura.

Xizmetê min kerdê yîne bêqusûr,
Qet mi nêdî ezyetêke bî zuhûr.

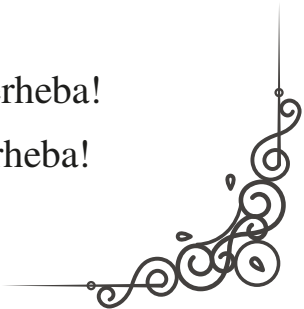
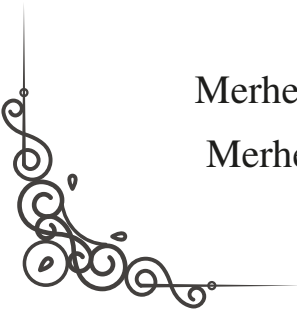
Be‘dê cû teyšan biya ez bê hîsab
Min dî ame şerbetêkew zey gulab.

Labelê nê şekker û nê engemîn,
Çîke zey yê şerbetî nêbî şîrîn.

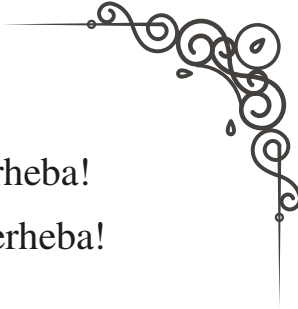

Werdişê yê dir rihet bî canê min,
Min dî yew teyrêke ame banê min.

Tavilê min dî hebîbê min Emîn,
Ame dunya qûmû qewme’l-hazirîn.”

Xeyrê însanî çîqa eşya bî, va
“Merheba ya seyyîde’l-kewneynî!” va

Merheba ey sîrrê subhan, merheba!
Merheba ey ruhê rûhan, merheba!

Merheba ey fexrê ‘erşî, merheba!
Merheba nesley Qureyşî, merheba!

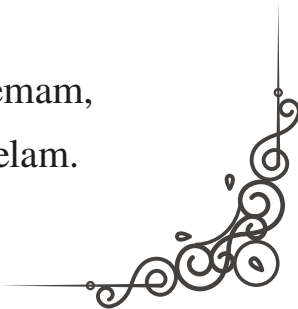
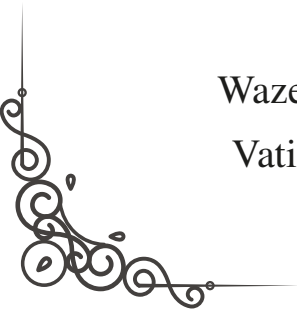
Merheba ya sahîbe’ d-dînî’ l-mubîn!
Merheba ya sadiqe’ l-we’dî’ l-emîn!

Merheba ya men sereyte bî’ l-herem!
Merheba ya men denewte bî’ l-qedem!

Merheba, ya qurrete ‘eynî’ l-wera!
Merheba, ya men nubî’ te fî’ l-Hîra!

Merheba, ya ‘alîme’ l-‘ilmî’ l-ezel!
Merheba, ya şafî’ en yewme’ l-wecel!

Merheba, ey rehmeten lî’ l-‘alemîn!
Merheba, ya men şefî’ u’ l-muznîbîn!

Wazenê ger ma xelasiyya tamam,
Vatişê ma es-selatu we’s-selam.

Mebhesê Duyyesine (12)

Eno Mebhesê Henî 'Ecayîban o Amey Wucûd Şewê
Mewlûdî

Weqto ame na dunya tavi hema,
Secde berd qey Xaliqê 'erş û sema.

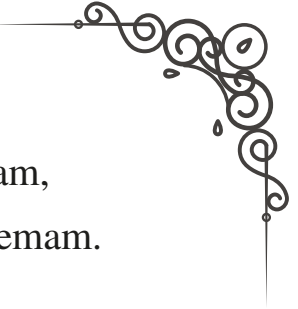
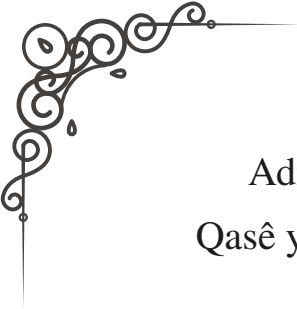
Secde ra weqto wurişt, va: "Rebbena,
Ummetey min 'aciz a, ez vîna.

Qeybê nefse min rîca qet nêkena,
Belkî qey yîne rîca to ra kena!"

Goş ci şanê hîmmetê şahê şima,
Tayne ez vacî te ra qeybê şima.

Yew di kîsra⁽⁴⁾ de te ra Nûşîrewan
Vatê namey yê diyo weqt û zeman.

(4) Hukumdarê Sasaniyan

Adirê rê kerdê îbadet mudam,
Qasê yew henzar sere bêşek tamam.

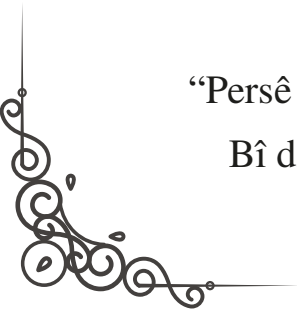
Adirê yîne çiray nêbî çinê,
La şewê mewlûdî de yo bî çinê!

Hem bi qey Nûşîrewanî banê ke,
Bî di kîsra de, te ra eywanê ke.

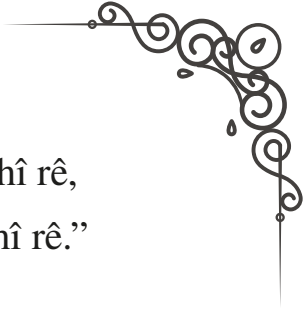
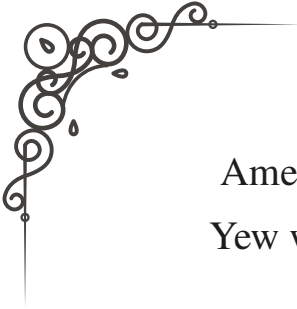
Vîst û yew qenter bî, çares kewtî war,
Ay şewî de banî hîmmet ra neçar.

Behrê Sawa zuwa bî, yo zî a şewî,
Aw tede nêmende esla yew hewî.

Hem şewa mewlûd tede biyo siba,
Yew Cuhûd bî, şarî ra persa û va:

“Persê yew mewlûd Qureyşî kamî rê,
Bî di emşo Muzhîr o Îslamî rê.”

Ame vatiş, va ku: “Ebdullahî rê,
Yew weled emşo biyo yê şahî rê.”

Yo Cuhûd tavil wurişt şî qeybê yê,
Va: “Mi rê biyarê teber, ez banê yê.”

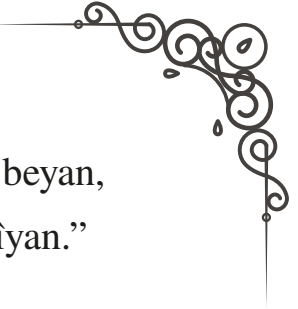
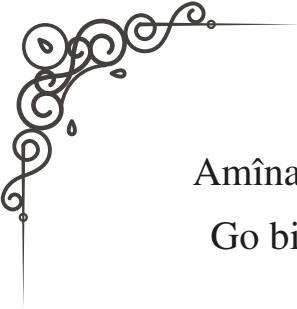
Weqto dî yê va: “Bi Tewrato mubîn,
Go biko batil eno dîno verîn.

Xatemê Peyxemberan o bî’l-yeqîn,
Îsmê yê Ehmed Muhemmed hem Emîn.”

Wazenê ger ma xelasiyya tamam,
Vatişê ma es-selatu we’s-selam.

—
Mebhesê Hîryesine (13)
—

Eno Mebhesê Helîmay Se‘dîyan o,
Redîyellahu Te‘ala ‘Enha

Amîna va: “Hewnê min de bî beyan,
Go bido yê şit Helîmay Se‘dîyan.”

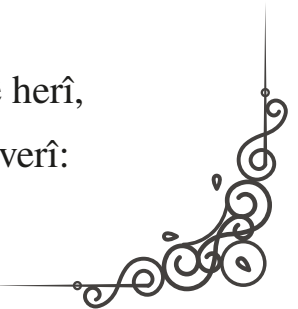
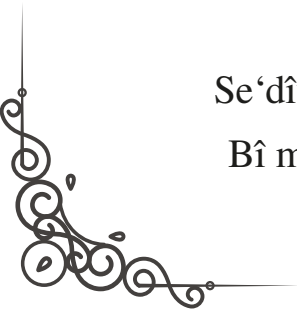
Çende rocî be‘dê cû yew karîwan,
Ame Mekke, name vatê “Se‘dîyan.”

Yîne dir bî hem Helîmay Se‘dîyan,
Şî xo rê berd seyyîdê însan û can.

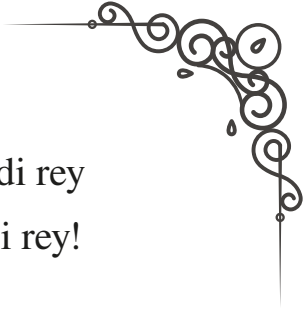
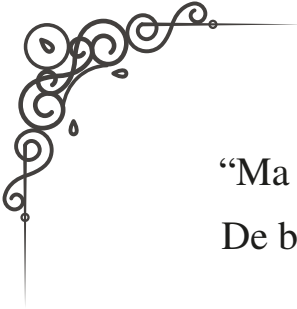
Ay zî yew lacêke qic bî Dumrete,
Hur dî piya bî şitwerê ay hurmete.

Yew herêke bî tedir yo zî lexe,
Labelê nêrsayne ci esla tu her.

Çunkî paştey yê ser o nûru’l-enam,
Bî, bizanê, her zî “Ye‘fûr” bî bi nam.

Se‘dîyan weqto kû dî hukmê herî,
Bî muheyzer, va Helîma ra verî:

“Ma xo rê vatê, eno her go di rey
De bimano, nêşkeno bêro çi rey!

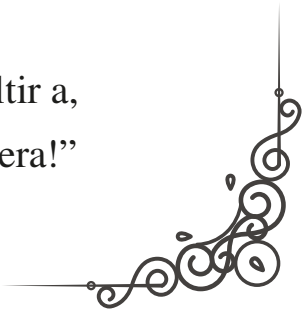
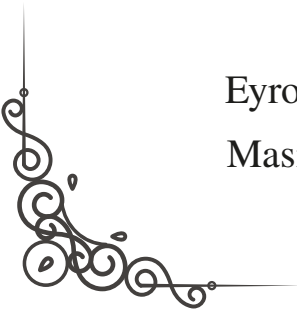
Ma dî enka vînenê zey yew xezal,
Meş keno rey ra bi emrê layezal.

Hem şima hîrê tenî piya niştî ci,
Ancî yew her nêrseno pey ra bi ci!”

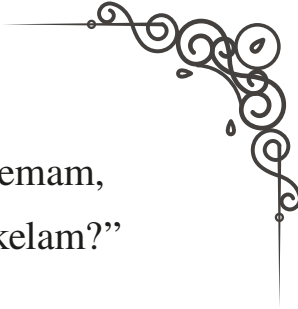
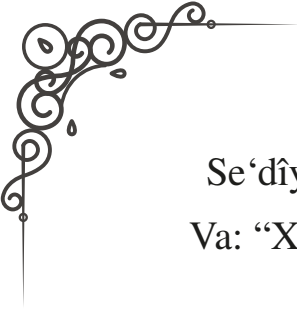
Tavilî Hoday zuwanêkew fesîh,
Vistê yê fek yê bi sewtêkew melîh.

Va: “ ‘Eceb min de memanê Se‘dîyan,
Ez bi nê şiklî eger şî asîman!

Çunkî ništo min Muhemmed zu’l-‘elem,
Yo kû qey yê xelq bîbî ‘erş û qelem.

Eyro paştey min bi xo efdeltir a,
Masiwa ra baş bizanê ey wera!”

Se‘dîyan pêro ‘eceb mendî tamam,
Va: “Xiyal o yan bira wo no kelam?”

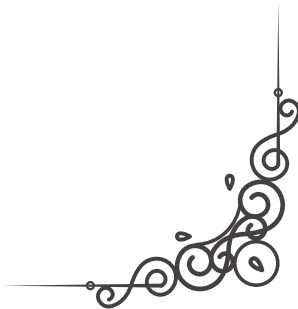
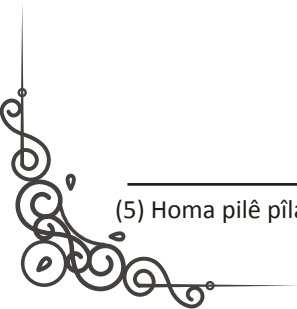
Şî keye axir Helîma serwere,
Kerdi wey hetta kû bî hîrê sere

Va Helîma qet ebed yew rayke fer
Min necaset nêdî yê wa hem eser

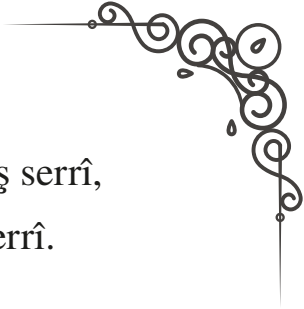
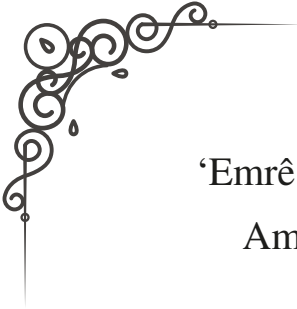
Weqto ewwul bî xeberdar yo Nezîr,
Va hema: “Ellahu ekber min kebîr!”⁽⁵⁾

Be‘dê cû ancî Helîma nazike,
Kerd espar û verê yê şa Mekke.

Berd û teslîm kerd bi qeybê Amîna,
Ay zî bî şa, ma zî şa ke, Rebbena!

(5) Homa pilê pîlan o.

‘Emrê yê weqto tamam bî şeş serrî,
Amîna zî şî dunya ra ay serrî.

Weqto yê rê heşt serrî bî munqelîb,
Qebre rê meyman bî ‘Ebdulmuttelîb.

Mend Ebî Talib tenê pî Heyderî,
Bî ci rê hafîd, bi emrê Ekberî.

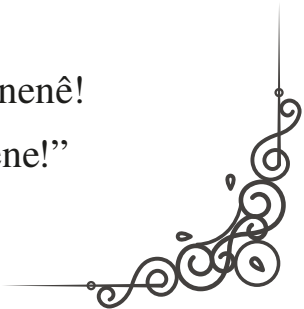
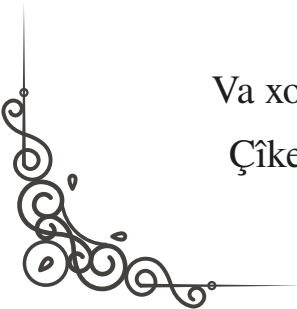
Wazenê ger ma xelasiyya tamam,
Vatişê ma es-selatu we’s-selam.

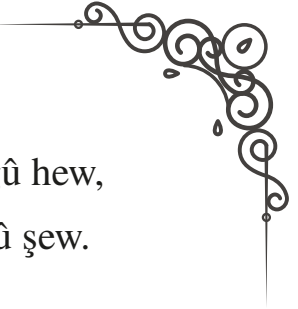
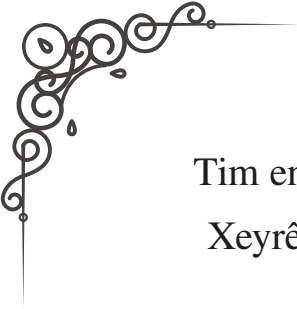
↳—————↳
Mebhesê Çaryesine(14)
—————

Eno Mebhesê Nuzûlê Wehy o û Mî‘racî yo

Be‘dê cû anya kû dunya fanîya,
Hem bi qiymet qasî yew dasî nîya.

Va xo rê: “Rebbî, ti zanê, vînenê!
Çîke ra hes nêkena bê to tene!”

Tim eno fikr û meram bî hergû hew,
Xeyrê yê yew çî çînê bî, roc û şew.

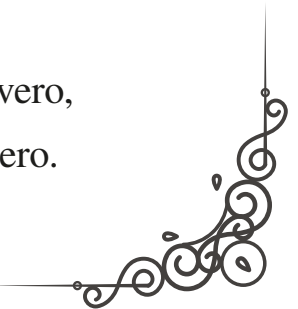
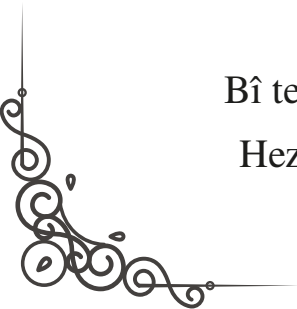
Yê heta çewres serre kerde tamam,
Tim di qelbê yê de bî Rebbu'l-enam.

Hem bi xo zanayne yo xalî nîyo,
Go ci rê 'ezmanî ra çîke bîyo.

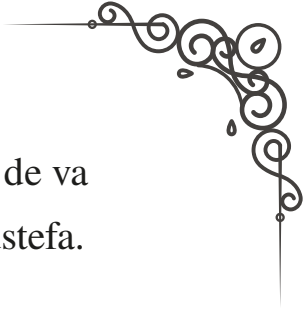

Yo bi nê fikr û xeyalî rocêke,
Tavilî anciya şî miyanê kohêke.

Nameyê koy zî te ra vatê "Hîra",
Zaf te ra heskerdê ay xeyru'l-wera.

Tavilî anya kû qelbê yê heman,
Bî ze roc weqto yeno miyanê çîman

Bî tebeddul rengê yê mil şî vero,
Hezretê Cîbrîl bî nazil yê sero.

Arde “îqre’ bîsmî” qelbê yê de va
Tavilî şa bî Muhemmed Mustefa.

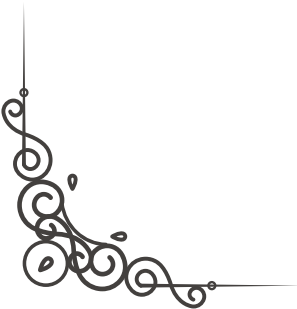
Hendî zana kû tamam bî we‘de yê,
Yew resûl esla çinîk o be‘dê yê.

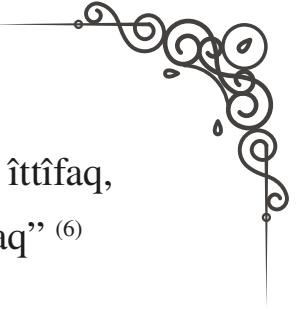

Hendî ewca ra tepya hergo hewe,
Arde wehyî hem bi roc û hem şewe.

Be‘dê wehyî şî tamam duyyes serrî,
Yew şewêke emrê şahê ekberî

Ame Cebraîlî ser, va sermedî
“Biyare ‘ezmanî hebîbê Ehmedî!”

Pê muşerref bî eno ‘erş û felek,
Hem muferreh bî bi yê herçî melek!

Vîst û hewt şew şî Receb ra bi îttîfaq,
“Cae Cîbrîlu îleyhî bî’l-Buraq” ⁽⁶⁾

Va te ra kû “Xaliqê to yew selam”
Kerdo, vato “Bêre min het ey meram”

Ca de hêz da şî bi away zemzemî,
Xuslêkew sunnet eda kerd ay demî.

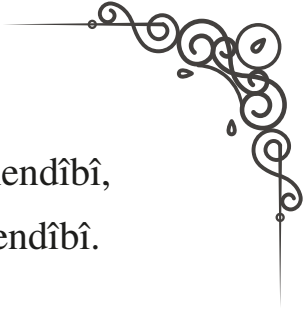

Be‘dê cû yê kerd nimacêkew xerîb,
Hezretê Cîbrîl tede mend ib ‘ecîb.

Weqto yo farix nimac ra bî tamam,
Linge eşte zengû ay xeyru’l-enam.

Kerdê qesdê Qudsî şî ewca, verî
Bibî hedre hem heme peyxemberî.

⁽⁶⁾ Cebraîl bi Boraq ame Êy het

Mescîdu'l-Eqsa de çim rey mendîbî,
Hem çîqa cinn û melek nêmendîbî.

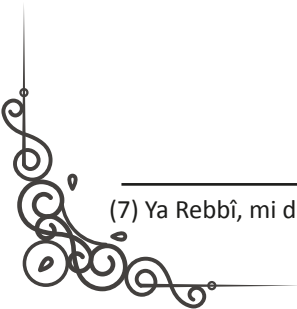
Pêro ameybî, hema sef sef tamam,
Yo zî ame yîne rê da yew selam.

Bî mufferreh hem bi tertîb û edeb,
Şî ziyaret kerdê yo şahê 'Ereb

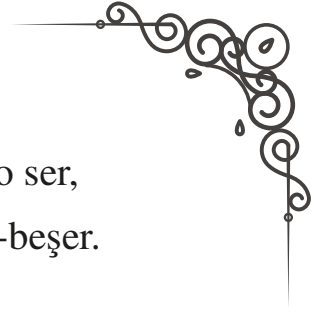
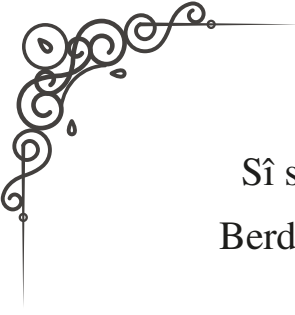
Be'dê cû şa yîne vernî bî îmam,
Kerd nimacêke bi qey Rebbî'l-enam.

Hem nîyaz kerd û du'ayî hem rîca,
"Rebbî edxîlna'd-du'ae we'r-rîca" ⁽⁷⁾

Be'dê cû tavil wurişt tacu'l-enam,
Şî siya meşhûre ser fîhî's-selam.

⁽⁷⁾ Ya Rebbî, mi daxilî dua û ricayan bikero.

Sî sera Cîbrîlî na baskê xo ser,
Berd şî ‘ezmanî yo xeyru’l-beşer.

Hem ci rê bî a cemî‘ê zu’ n-nîqab
Ha çi cennet ha cehennem ha ‘îqab.

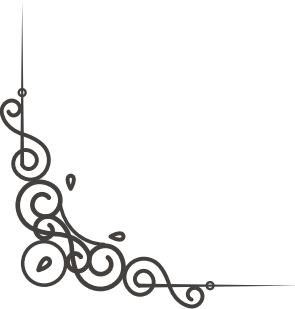
Hem çi sirrî bî di kenzey sermedî,
Pêro day dîtîş bi qeybê Ehmedî.

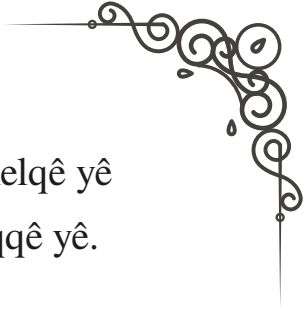

Hasilî weqta kû şî Sîdre heman,
Hezretê Cîbrîl zî ewca bî sekan.

Va: “De şore ya Muhemmed hem Emîn”

Va: “Çira nînê birawo nazenîn?”

Va: “Ku yew linge tiya ra nêşkena,
Berzî, ger berzî, hema ez veyşena.

Hem çî mexlûqo kû Humay xelqê yê
Kerdo tiya ra wet çinîk o heqqê yê.

Linge berzo xeyrê to ey nazenîn
Belkî heqqê to tenê yo bî'l-yeqîn.”

Wazenê ger ma xelasiyya tamam,
Vatişê ma, es-selatu we's-selam.

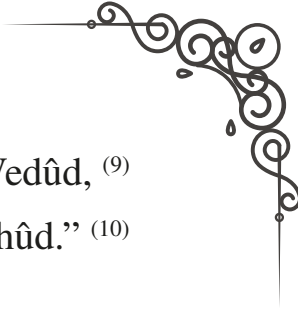
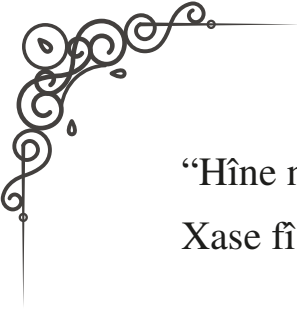
↳—————↳
Mebhesê Pancesîne (15)
—————

Weqto Cebrâilî ra fer bî Hebîb,
Ame şerman ra ci rê xewfo xerîb.

Bî muheyzer hendî nêzana seyîn,
Şo huzûrê ay kû Rebbu'l-'alemîn.

Tavilî venda ci Xellaqê wera:
“Udnu mînnî ya Hebîbî”⁽⁸⁾ va tera.

(8) Bêre nezdiyê mi ya Hebîb

“Hîne nûdiye’l-Hebîbû bî’l-Wedûd, ⁽⁹⁾
Xase fî behrî’t-tecellî we’ş-şuhûd.” ⁽¹⁰⁾

Xaliqî perde wedart û va: “Emîn,
La texef, unzur bîxeyrî’r-raziqîn!” ⁽¹¹⁾

Dî cemaîe yê di rey bêreyb û şek, ⁽¹²⁾
Labelê nîna ebed vatiş bi fek.

Hasilî hendî çi vacî ey beşer,
Yo kû Humayî bero ‘erşê xo ser.

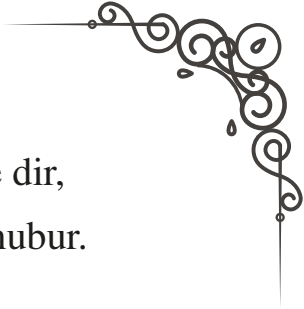
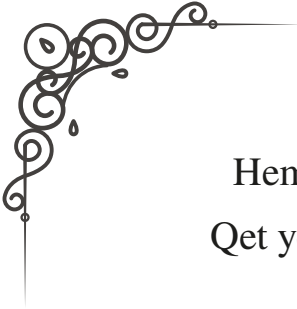
Wesfê yê hendî yenê vatiş tamam
Ger hema vacî îla yewmî’l-qiyam.

(9) Gama ke Homa (Wedûd) veng da Pê’xamberî (Habîbî)

(10) Behrê tecellî û Şuhûdî de xerq bî

(11) Metersi, biewnî xeyrê razîqan ra.

(12) Bêşik û bêguman

Hem kelimê Xaliqî vatê te dir,
Qet yenê nuştiş bibê behrê hubur.

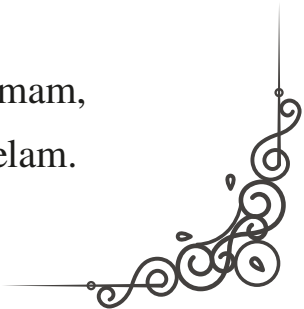
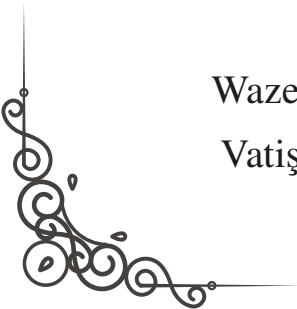
Hem henî sirrî te ra estê heman,
Nêşkenu vaco ebed yîne zuwan.

Çunkî meydanê fek û herfan nîyo,
Sirrê subhane'l-lezî pê vacîyo.

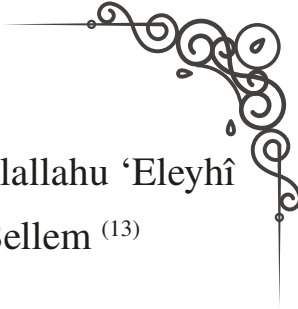
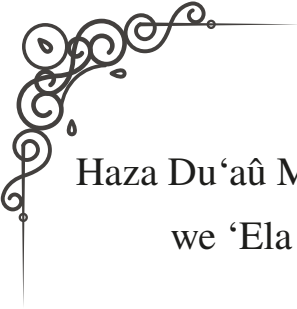
Hasilî ancî hema Rebbu'l-umem,
Kerdê nazil Mekke de sahîb kerem.

Be'dê cû mend yew serêke la-cerem
Kerdê hîcret şî Medîne zu'l-'elem.

Des serrî zî mend Medîne de tamam,
'Emrê yê hîrê yo şeştî we's-selam.

Wazenê ger ma xelasiyya tamam,
Vatişê ma, es-selatu we's-selam.

Haza Du‘aû Mewlîdî’n-Nebbîyî, Sallallahu ‘Eleyhî
we ‘Ela Alîhî we Sehbîhî we Sellem ⁽¹³⁾

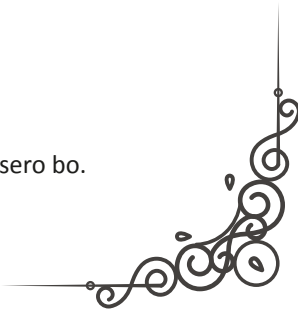
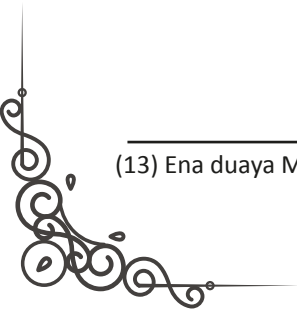
Ya Îlahî! Kemterîn û qasir ê,
Ma heme, Rebbî ti zanê, nazir ê.

Rehmetey to zaftir a zey qehrê to,
Ma îman ardo bi no vatiş bi to.

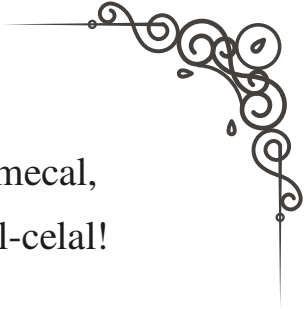
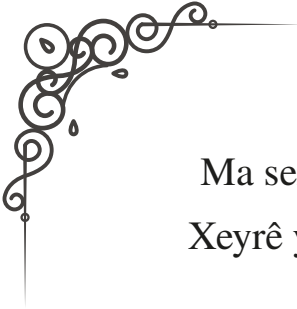
Ger çiqqa ma ‘asî yo şermende yê,
Labelê ma tim di xewfê to de yê.

Ger ti banî fî‘lê ma ra, ey Xuda!
Ma rê hendî nêbena esla rîca.

Ma xo rê zanê kû ‘asîy tamam,
Labelê ma rehmetey to a meram.

(13) Ena duaya Mewlîdê Nebî ya, selat û selam ey sero bo.

Ma sera vazdîn? Çinîko ma mecal,
Xeyrê yew dergahê to, ya Ze'l-celal!

Ti bi heqqê hurmetê namey xo ke,
Ma feqîr û bêkesan mehrûm meke.

Ehlê îmanî çîqa estê tamam
Ademî ra şo îla yewmî'l-qiyam. ⁽¹⁴⁾

Rebbî fexfîr ma lehum yewme'l-hîsab, ⁽¹⁵⁾
La tuweddî'hum kelîlen bî'l-'îqab. ⁽¹⁶⁾

Rebbena lew lem yekun lutfun 'emîm, ⁽¹⁷⁾
Eyne Xasî fî's-siratî'l-musteqîm. ⁽¹⁸⁾

(14) Heta Rocê Qiyametê

(15) Rocê Hisabî de çiyê înan esto 'efû bike

(16) İnan bi yor û zehmetî de terk meke

(17) Ya Rebbî eger lutfê tu yê pêroyî ra nêbo

(18) Xasî ganî senî bikewo rayirê raştî ser

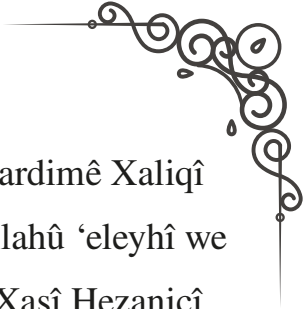
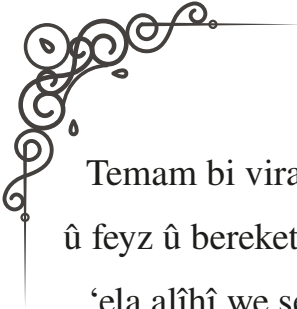
Werzuqïllahumme husne'l-xatîme ⁽¹⁹⁾

Lî cemi 'î'l-muslîmîn el-fatîhe. ⁽²⁰⁾

(19) Ya Rabbî ma bi aqubetêko hol(baş) riziqdar bike

(20) Semedê heme Mislîmanan El Fetîhe!

Temam bi viraştişê Mevlidê Kirdî bi yardimê Xaliqî
û feyz û bereketê peyxemberê ma, sallallahû ‘eleyhî we
‘ela alîhî we sellem, bi destê Ehmedê Xasî Hezanicî
di henzar û hîrêsey û şîyyes serr di bi tarîxê ‘erebî.
Be‘da, nê bizanîn, ma ferq kerdo beynatê “kaf”ê ‘erebî
we xeyrê ‘erebî bi hîre nuqtan. Ye‘nî, ma “kaf”ê
‘erebî sero nuqtey nêronay û xeyrê ‘erebî
Sero ma hîrê nuqtey ronay. Zey “gişt” û
“kişte”. Axir enê çiyê anayîn ferqê
yîne bi nuqtan nêbo,
nînê zanayiş,
we’s-selam.

Haza Nezmû't-Tarîxî lî Muellîfî'l-Mewlîdî ⁽²¹⁾

Leqed temme te'lîfun bî nezmîn mumeccedîn
Ke 'eqdî's-sureyya summe ne'şîn we ferqedîn ⁽²²⁾

Lî mewlidî men lewla hu lem yuxleqi'l-wera
Bî eydî'l-Hezanîyyî'l-Xuweysîyyî Ehmedîn ⁽²³⁾

Lede'l-Hacî Îbrahîme ustadîhi'l-'alî
Nesîbun bî ewladî'l-'eliyyî we Ehmedîn ⁽²⁴⁾

(21) No nezmê tarîxê nûşttoxê Mevlîdê yo.

(22) Bêguman bi nezmeko berz niştîş tamam bi.

Eynî zey gerdeniyê Sureyya, dima zey rêzila astereyan û qutbî.

(23) Semedê êyê ke o nebîyêne çîyêk xelq nêbîne

Bi deste Ehmedê Xasîyê Hezanicî

(24) Verê seydayê xwi yê qedirberzî mamosta Hecî îbrahîmi de

Ke bi nesebê xo raseno ewladanê Elî û Ehmedî

Fi sîttîn we ‘eşrîn we selasîn mîne’l-mîat
We elfîn hîlalen be‘de hecrî Muhemmedîn ⁽²⁵⁾

Felemma erade kullu emrîn şehîdeynî
Fe eşhedtu hetmen hahuna babe ebcedîn ⁽²⁶⁾

790 I 449 I 62 I 5 I 10

Yekûn: 1316

(25) Teqwimê Qemerî gore badê hîcretê Muhammedî

Serrê hezar hîrêsey û şiyes de

(26) Wexto ke, ey seba her kar û gureyî di şahidi waştî

Coka mi mecburî tîya di babeta Ebcedî şahid nîşan da.

Eyzen lî Muellîfîhî ⁽²⁷⁾

Ma medehe'l-Xasî resûle's-seqeleyn
Bel mudîhe'l-Xasî bî ceddî'l-Heseneyn ⁽²⁸⁾

Eyzen lî Muellîfîhî ⁽²⁹⁾

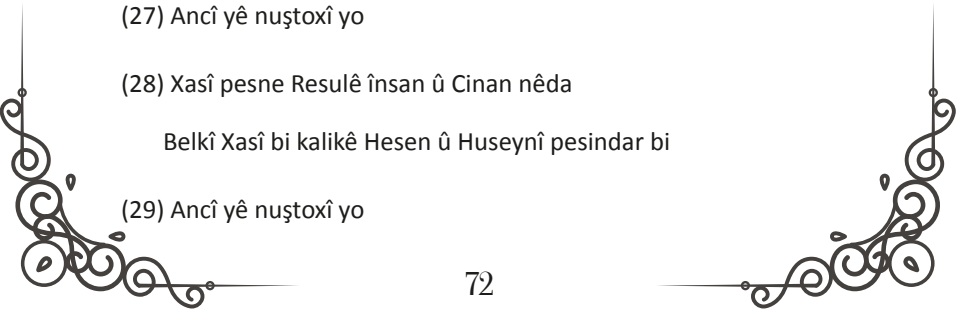
Ma neqinay henkî behsê emcêdî
Kerdî Mewlidê Muhemmed Ehmedî

(27) Ancî yê nuştoxî yo

(28) Xasî pesne Resulê însan û Cinan nêda

Belkî Xasî bi kalikê Hesên û Huseynî pesindar bi

(29) Ancî yê nuştoxî yo

Haze't-Teqrîzu Lî'l- 'Ellametî's-Si'îrdîyyî'l- 'U-
merîyyî Fethullah Hesbî ⁽³⁰⁾

Înnî Re'eytu'l-elme'îyye'l-emcede
Fî medhî Xeyrî'l-Enbîya qed ewcede⁽³¹⁾

Sifren celîle'l-qedrî îz hurûfuhu
Fî 'eynî hûrî'l- 'înî tulfel-esmede.⁽³²⁾

Bî'z-Zazawîyye qed xedet luxatuhu
Menzûmeten ke'd-durrî nî'me'l-mewlîde⁽³³⁾

(30) Eno Teqrîz yê alim Fethullah Hesbiyê 'Umeriyê Sertijî yo

(31) Mi zeka û qedirberziyê dî ke

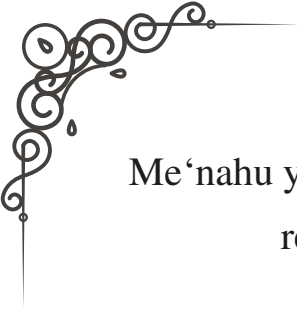
Semedê xeyrê Pê'xamberan ameyo wucûd

(32) Herfê ey kîtabeko qedirberz o

Kilê Çimanê horîyan betal kenê

(33) Luxatê ey bi Zazakî yo

Menzûmêko zey mûrayan, çi mewlîdêko weş

Me'nahu yedrî ehluha mîn xeyrî Tefsîrîn yu-
re't-te'lîfu fîha ewhede⁽³⁴⁾

Muz e'cebe'l-azane Hesbî errexe
Enqîd I bî Sifrîn I lî'l-Xuweysî I Ehmede⁽³⁵⁾
155 + 342 + 766 + 53

Yekûn

1316

(34) Ehlê ey manaya cibê tefsir fehî keno

Aseno ke aye (Zazakî)de tekane Nuşto yo.

(35) Enê tarîxî ra nat çi weş bîyo mîrasê goşan

Bi kitabê Ehmedê Xasî bibê maldar

